

strength from within,
responsible recovery,
regional tourism connectivity

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2564-2565

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

จัดทำและเผยแพร่โดย สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๗๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๗๖

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นภารกิจของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งที่ผ่านมา ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เป็นแผนพัฒนาฉบับแรกของประเทศและสิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๙ ต่อมาจึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๕ ปีถัดมา แต่ในระหว่างระยะดำเนินงานได้เกิดวิกฤตกับการท่องเที่ยวเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีการแพร่ระบาดไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของทุกประเทศ ทำให้ต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 และแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเริ่มต้นตั้งแต่การประเมินผลแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ การทบทวนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานและแก้ไขปัญหาการหยุดชะงักของการท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งการสร้างสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของพื้นที่ เวลา กิจกรรม รูปแบบ และกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชน รวมถึงการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่การเติบโตในอนาคตบนพื้นฐานของการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สามารถใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยสู่วิสัยทัศน์ที่คาดการณ์ได้อย่างแท้จริง

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

สารบัญ

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	ค
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการท่องเที่ยว	๗
๑. สภาพแวดล้อมและบริบทด้านการท่องเที่ยว	๗
๒. นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว	๓๒
๓. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๓๔
๔. เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพของการท่องเที่ยวไทยและโอกาสการพัฒนา การท่องเที่ยวไทยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง	๔๑
ส่วนที่ ๓ วิสัยทัศน์และประเด็นพัฒนา	๔๕
๑. วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	๔๕
๒. เป้าหมาย	๔๖
๓. ตัวชี้วัด	๔๖
๔. พันธกิจ	๔๖
๕. ประเด็นพัฒนา	๔๖
ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและ ปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป	๔๙
ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และ ปรับปรุงปัจจัยเอื้อ ให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๕๐
ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	๕๐
ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด	๕๑
ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๕๒
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวสู่การปฏิบัติ	๘๓
๑. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ	๘๓
๒. แนวทางการติดตามประเมินผลการพัฒนา	๘๘
ภาคผนวก	๘๙

สรุปสาระสำคัญ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๑. บทนำ

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) มีอำนาจและหน้าที่หลักในการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแผนพัฒนาไปแล้ว ๒ ฉบับ คือ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา แม้จะประสบผลสำเร็จในการเพิ่มจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคสำคัญหลายประการ ประกอบกับสภาพและบริบทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งปัจจัยภายใน เช่น สถานการณ์การเมืองของประเทศ นโยบายของภาครัฐ การปรับตัวของภาคเอกชน และปัจจัยภายนอก เช่น สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว แนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งระบาดไปทั่วโลกในปี ๒๕๖๓ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในการนี้ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยยังคงบทบาทการเป็นสาขาหลักในการรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้คำนึงถึงบริบทของประเทศไทยในการพัฒนาภายใต้กรอบการวิเคราะห์แบบองค์รวม โดยสรุปจากการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิที่ได้สำรวจความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการดำเนินการตาม ๔ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (๑) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (๒) การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยวของประเทศและของโลก (๓) การทบทวนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (๔) การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ประชาสังคม ผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนทั่วประเทศ และการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อข้อเสนอร่างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๒. สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการท่องเที่ยว

๒.๑ สภาพแวดล้อมและบริบทด้านการท่องเที่ยว

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดไปทั่วโลกของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เริ่มต้นขึ้นในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลกประกาศใช้มาตรการปิดประเทศ ให้ประชาชนอยู่แต่ในที่พักอาศัย สถานประกอบการต่าง ๆ ต้องหยุดให้บริการเป็นการชั่วคราว รวมทั้งมีการใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้าออกประเทศ ประกาศปิดน่านฟ้าและพรมแดนระหว่างประเทศ ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกลดลงจนถึงหยุดชะงัก ก่อให้เกิดความสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมหาศาล หลังเกิดการระบาดหลายประเทศได้พยายามคิดค้นและพัฒนาหนทางในการรักษารวมถึงควบคุมการแพร่ระบาด ทั้งการพัฒนาและวัคซีน ซึ่งหลังจากที่ได้เริ่มมีการกระจายการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยพบว่าแนวโน้มการท่องเที่ยวพักผ่อนใกล้บ้าน (Staycation หรือ Vacation Close to Home) ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งรัฐบาลของทุกประเทศทั่วโลกต่างมีนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศเพื่อช่วยเหลือธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศของตนให้ฟื้นกลับมาในขณะที่การเดินทางระหว่างประเทศยังไม่สามารถเปิดได้เต็มที่

สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพาการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่านักท่องเที่ยวในประเทศ การจำกัดการเดินทางและมาตรการปิดประเทศจึงส่งผลกระทบต่อรายได้ในภาคการท่องเที่ยวอย่างรุนแรง โดยเฉพาะผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐบาลได้มีความพยายามในการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ และกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวของคนในประเทศ โดยหลังจากมีการกระจายการฉีดวัคซีนในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย คาดว่าประเทศไทยจะเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีเงื่อนไขในการเข้าประเทศแตกต่างกันไปตามการได้รับวัคซีนของนักท่องเที่ยว

๒.๒ นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลก แผนระดับนานาชาติ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) แผนระดับนโยบาย และระดับส่วนกลาง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) และที่สำคัญคือ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการเฉพาะ

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก พบว่าการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าค่าเป้าหมาย ในขณะที่ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังมีค่าต่ำกว่าค่าเป้าหมาย รวมทั้งยังมีบางตัวชี้วัดที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลตามนิยามของตัวชี้วัดนั้น และหากพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามรายยุทธศาสตร์

พบว่ายุทธศาสตร์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความสมดุล กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

๒.๔ เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพและโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ให้ความสำคัญ กับการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้สามารถ “ลี้มแล้วลุกไว” (Resilience) โดยมุ่งเน้นใน ๓ มิติ คือ การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) และ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) โดยใช้ประโยชน์ จากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เป็นโอกาสที่จะเชิญชวนและจูงใจทุกภาคส่วน ให้เข้ามาร่วมกันยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวคุณภาพผ่าน การปรับปรุงและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยทั้งระบบโดยบรรจุไว้อย่างเป็นทางการในแผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ฉบับนี้

๓. วิสัยทัศน์และประเด็นพัฒนา

๓.๑ วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

“เข้มแข็งจากภายใน พึ่งตัวเองอย่างมีความรับผิดชอบ จุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค”
(Strength from within - responsible recovery, regional tourism connectivity)

การสร้างความเข้มแข็งจากภายในเพื่อการพึ่งตัวเองอย่างมีความรับผิดชอบ และเป็นจุดเชื่อมโยง การท่องเที่ยวของภูมิภาค เป็นจุดมุ่งหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ซึ่งเป็น การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ ๒ ปี โดยมีแนวคิดในการพัฒนาตามองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

๑) นโยบายของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลระหว่างภายในและภายนอกมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ

๒) การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนตามแนวทางการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ

๓) จุดเชื่อมโยงที่เกิดจากความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ (Geopolitical) ของไทย การเชื่อมโยง ในระดับภูมิภาคทั้งอาเซียน อาเซียนบวกสาม อาเซียนบวกหก รวมถึงนโยบายด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เช่น นโยบายสร้างเมืองการบิน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และนโยบายระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ

๓.๒ เป้าหมาย

- ๑) การท่องเที่ยวในประเทศมีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- ๒) ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ
- ๓) ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค

๓.๓ ตัวชี้วัด

- ๑) ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทย
- ๒) ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

๓) อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน

๓.๔ พันธกิจ

๑) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วเมื่อวิกฤตผ่านพ้นไป รวมถึงสามารถปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างตลอดเวลาได้อย่างรวดเร็ว

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และปรับปรุงปัจจัยเอื้อเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลังสภาวะวิกฤต และเอื้อต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปรับตัวสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

๓) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งบุคลากรของรัฐและของเอกชน ทั้งในระดับผู้ประกอบการ และระดับปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของไทยไปสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๔) พัฒนาระบบการและเครื่องมือทางการตลาดในการปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวในด้านของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๕) พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐในฐานะผู้บริหารจัดการการท่องเที่ยวในภาพรวม ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ โดยคำนึงถึงความยั่งยืน และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่ทุกพื้นที่

๓.๕ ประเด็นพัฒนา

ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงปัจจัยเอื้อให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด

ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๔. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สู่การปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการร่วมกันวางนโยบายการใช้ทรัพยากรและงบประมาณที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีส่วนร่วม ทั้งนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เกิดการพัฒนา

ขับเคลื่อนอย่างสัมฤทธิ์ผล จึงได้มีการวางระบบความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานแผนแม่บทเฉพาะด้านแผนปฏิบัติการ ทั้งในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น และการใช้กลไกภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาชน รวมถึงระบบการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพที่ต้องตอบสนองต่อการพัฒนาเชิงบูรณาการและมีความต่อเนื่อง อีกทั้งต้องมีการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตามแผนอย่างแท้จริง โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนในแต่ละระดับ ดังนี้

๔.๑ การดำเนินงานในระดับนโยบาย คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย โดยมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นผู้รับนโยบายเพื่อประสานการแปลงนโยบายหรือแผนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเพื่อดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ทั้งนี้ ต้องมีการประสาน ดูแล กำกับ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานระดับนโยบายและพื้นที่ควบคู่กันไปด้วย ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาทั้งระดับนโยบาย พื้นที่ และรายสาขา มีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๔.๒ การดำเนินงานในระดับพื้นที่ คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยเป็นแกนกลางในการประสานนโยบายจากคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และท้องถิ่น รวมถึงคณะกรรมการบริหารกลุ่มจังหวัดและคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ จังหวัด และเขตพัฒนาการท่องเที่ยว สอดคล้องตามแนวทางและเป้าหมายการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๔.๓ การดำเนินงานระดับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวควรสนับสนุนให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในบริบทที่เหมาะสม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นผ่านกระบวนการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาระดับชุมชน ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายภาคประชาชนเจ้าของพื้นที่จะช่วยเพิ่มเอกลักษณ์และความเป็นไทยให้กับประสบการณ์การท่องเที่ยวและเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชนอย่างแท้จริง

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) มีอำนาจและหน้าที่หลักในการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศในระยะ ๕ ปี ทั้งนี้ เพื่อมุ่งให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนและท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน

แม้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ประเทศไทยในภาพรวมจะประสบผลสำเร็จในด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ก็ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคสำคัญหลายประการ อาทิ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ยังคงกระจุกตัวอยู่ในเมืองท่องเที่ยวหลัก ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในแง่ลบที่ต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว รวมทั้งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยว ความสะอาดและสุขอนามัยของแหล่งท่องเที่ยว ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านสาธารณสุขโรคที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น ระบบขนส่งมวลชน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว ขีดความสามารถในการรองรับของสนามบิน ข้อจำกัดในการพัฒนาและยกระดับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ความล่าช้าและความขัดแย้งของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การขาดข้อมูลเชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนขาดการบูรณาการการทำงานของกลไกการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งระบบ สิ่งเหล่านี้ล้วนมีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งที่เป็นปัจจัยภายใน เช่น สถานการณ์การเมืองของประเทศ นโยบายของภาครัฐ การปรับตัวของภาคเอกชน ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และปัจจัยภายนอก อาทิ สถานะการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในช่วงเวลาแห่งการปฏิรูป เพื่อให้ก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปเพื่อประสานประโยชน์และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

อย่างไรก็ดี เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติวางแผนชะลอหรือยกเลิกการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวชาวจีนที่ต้องยกเลิกการเดินทางท่องเที่ยวตามคำสั่งของรัฐบาลจีน เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกระทบต่อสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของไทย รวมถึงมีการยกเลิกหรือลดจำนวนเที่ยวบินของสายการบินจากต่างประเทศในการให้บริการพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการระบาด เกิดการหดตัวของการเดินทางอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการเดินทางทางอากาศ ต่อมาประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้น รัฐบาลไทยจึงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึง

การประกาศห้ามอากาศยานทำการบินเข้าสู่ประเทศไทยเป็นการชั่วคราวของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) ส่งผลให้จนกระทั่งเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังคงไม่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวมายังประเทศไทยได้

ต่อมาในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เกิดการระบาดซ้ำของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ทำให้เศรษฐกิจในทุกภาคส่วนมีการหยุดชะงัก รวมทั้งการท่องเที่ยวที่เคยคาดการณ์ว่าจะสามารถกลับมาฟื้นฟูได้อีกครั้งกลับต้องชะงักลง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งการระบาดระลอกแรกและระลอกที่สองส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกเริ่มลดลงในไตรมาส ๑ และ ไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากรายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) คาดการณ์ว่าการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีการลดลงประมาณร้อยละ ๗๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีการประเมินว่าจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวจะกลับมาอยู่บนเส้นแนวโน้มเดิมประมาณช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีปัจจัยหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวที่สำคัญ คือ การจำกัดการเดินทาง (Travel Restrictions) ความช้าของการควบคุมไวรัส (Low Virus Containment) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (Economic Environment) การขาดความร่วมมือระหว่างประเทศ (Lack of Coordinated Response among Countries) ความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ยังต่ำ (Low Consumer Confidence) และการเร่งฟื้นฟูให้กลับมาอยู่ในสภาพเดิม (Slow Flight Resumption)

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกับการคาดการณ์จากองค์กรระดับโลก จึงทำให้เกิดการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทเฉพาะกิจของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ด้านการท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายพัฒนาประเทศไทยให้สามารถพร้อมรับ (Cope) ปรับตัว (Adapt) และเปลี่ยนแปลง (Transform) ร่วมกับแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูงให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยเน้นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจสุขภาพผ่านโมเดลอารมณดีมีความสุข (Happy Model) และขับเคลื่อน Medical and Wellness Hub เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยว กระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการร่วมกับหลักการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนโดยใช้จุดแข็งเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และทุนทางปัญญา นำมาสร้าง อัตลักษณ์ของการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ อันเป็นการยกระดับการท่องเที่ยวทั้งเมืองหลักและเมืองรองไปพร้อมกัน การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่จะเน้นตลาดคุณภาพ สร้างมาตรฐาน ความสะดวก สะอาด ปลอดภัย โดยนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้บริหารจัดการและดูแลทั้งนักท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ มีการจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวตามขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว มีการพัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวให้สร้างสรรค์และมีอัตลักษณ์ตามแต่ละท้องถิ่น ซึ่งเมื่อทรัพยากรการท่องเที่ยวมีลักษณะการใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และยั่งยืนแล้ว รายได้ของคนในชุมชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะยั่งยืนด้วยเช่นกัน

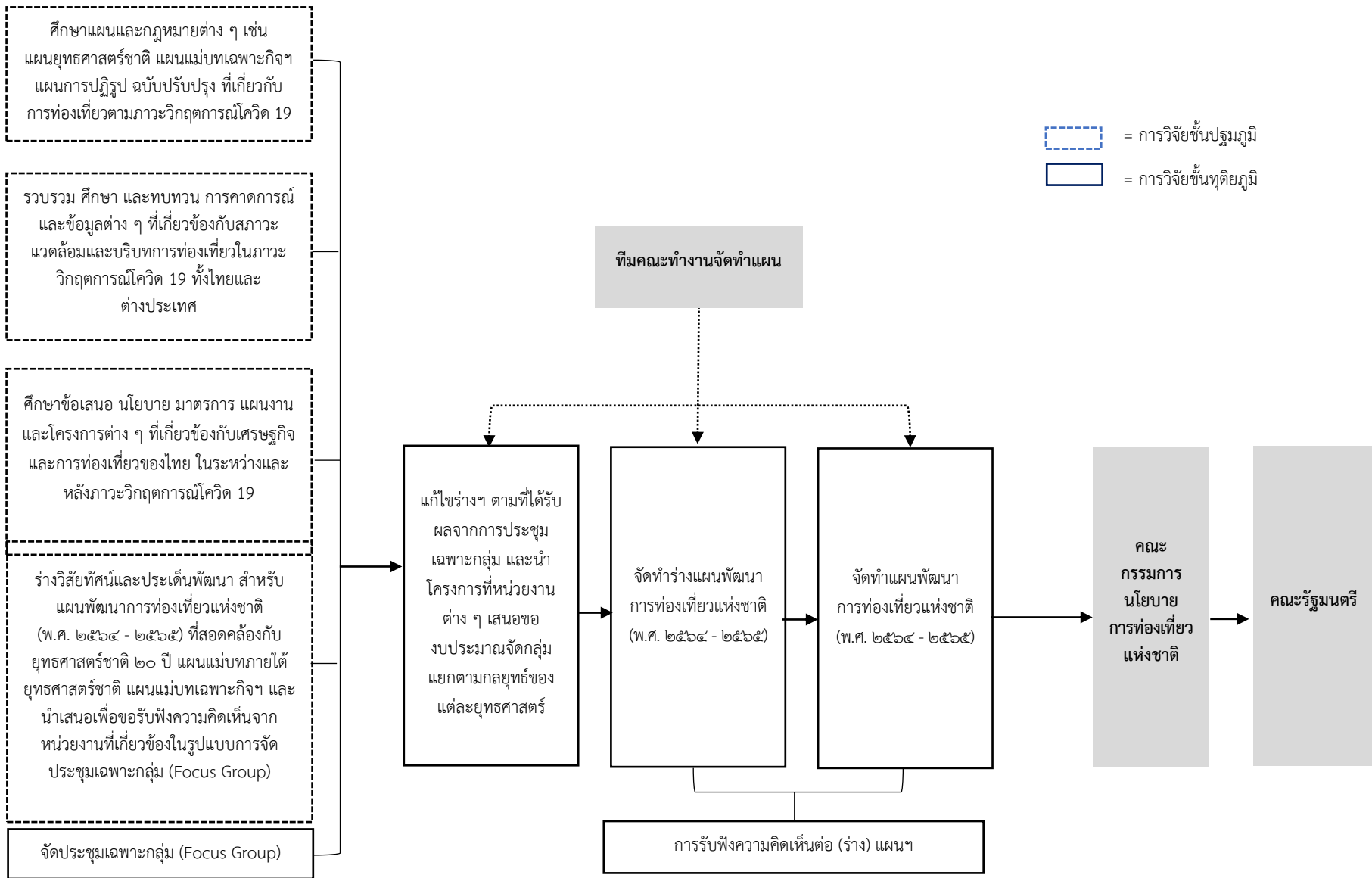
การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้คำนึงถึงบริบทของประเทศไทย ในการพัฒนาภายใต้กรอบการวิเคราะห์แบบองค์รวม ประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์แนวโน้มการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การได้รับวัคซีนของคนไทยและชาวต่างชาติร่วมกับเงื่อนไขในการเดินทางเข้าประเทศ การทบทวนสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของตลาดไทยและตลาดโลก และการประเมินผลกระทบต่อ การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคต เพื่อกำหนดประเด็นพัฒนา กลไกการดำเนินงาน และแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ สู่อำนาจปฏิบัติ โดยสรุปจากการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิที่ได้สำรวจความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาและถอดบทเรียน ประเทศกรณีตัวอย่างที่ดี เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยว ตาม ๔ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ทั้งในด้านผลลัพธ์ของตัวชี้วัดความสำเร็จ และในด้านการดำเนินงานของแผนจากการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนซึ่งผลจากการศึกษาที่ได้รับจะเป็นข้อเรียนรู้และข้อควรปรับปรุงแนวทางพัฒนาตัวชี้วัดและประเด็นพัฒนา การท่องเที่ยวของประเทศไทยในระยะ ๒ ปี เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ต่อไป

๒) การทบทวนสภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยวของประเทศไทยและของโลกเพื่อศึกษา สถานการณ์ความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การกำหนดทิศทางการพัฒนาแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) โดยมีพื้นฐาน การกำหนดทิศทางการพัฒนาจากการศึกษาถึงบริบทของอุตสาหกรรมทั้งในระดับประเทศและระดับโลกเพื่อให้ ทิศทางการพัฒนาตั้งอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพที่แท้จริงและมีความเป็นไปได้

๓) การทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท เฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) รวมถึงนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรม ที่ช่วยสร้างรายได้และ ความสามารถกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง หลายหน่วยงานจึงให้ความสำคัญกับการร่วม พัฒนาการท่องเที่ยว ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาทั้งหมดเป็นไปอย่างสอดคล้องและมีทิศทางเดียวกัน การพัฒนาแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติจำเป็นต้องบูรณาการกับแผนพัฒนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เพื่อให้การพัฒนา มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

๔) การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การศึกษาในครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานตามหลักวิชาการ การระดมความคิดเห็น และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้สามารถคาดการณ์ได้ว่าการศึกษาและการปรับปรุงแผนในครั้งนี้ จะได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งบริบทในประเทศ บริบทต่างประเทศ บริบทตลาดโลก รวมทั้งการประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ครอบคลุมทั้งการได้รับวัคซีนของ ประชากรไทยและประชากรโลก เจือปนไขการเดินทางระหว่างประเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้สอดคล้องกับสถานการณ์และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การขับเคลื่อน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้ กำหนดไว้ในระยะของแผนฉบับนี้

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการท่องเที่ยว

ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ฉบับนี้ ได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ แนวโน้ม และทิศทางการท่องเที่ยวเพื่อใช้ประกอบการทำแผนฯ ดังต่อไปนี้

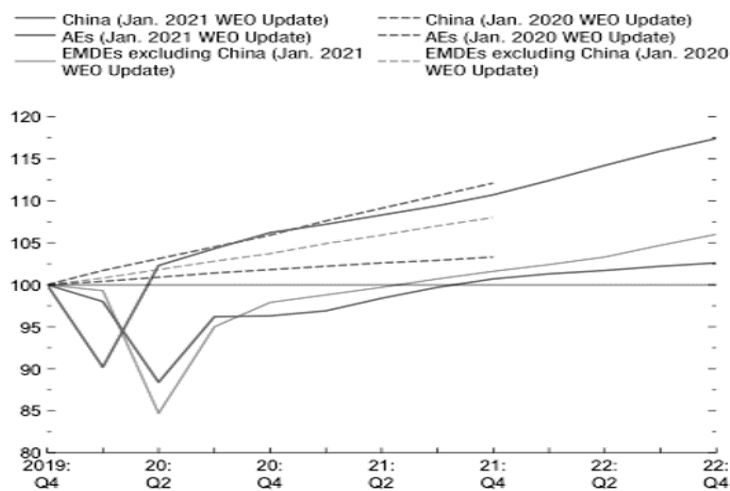
๑. สภาพแวดล้อมและบริบทด้านการท่องเที่ยว
๒. นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว
๓. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
๔. ศักยภาพและโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง

๑. สภาพแวดล้อมและบริบทด้านการท่องเที่ยว

๑.๑ แนวโน้มเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๑.๑.๑ แนวโน้มเศรษฐกิจโลก

สำหรับภาพรวมเศรษฐกิจโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของจีนจะฟื้นกลับมาเท่าระดับเดิมก่อนประเทศอื่นในช่วงไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่อื่นที่ไม่ใช่จีน (Emerging Market and Developing Economy) และประเทศพัฒนาแล้ว (Advance Economy) จะฟื้นกลับมาเท่าระดับเดิมในช่วงกลางปีถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๔

Source: IMF staff estimates.

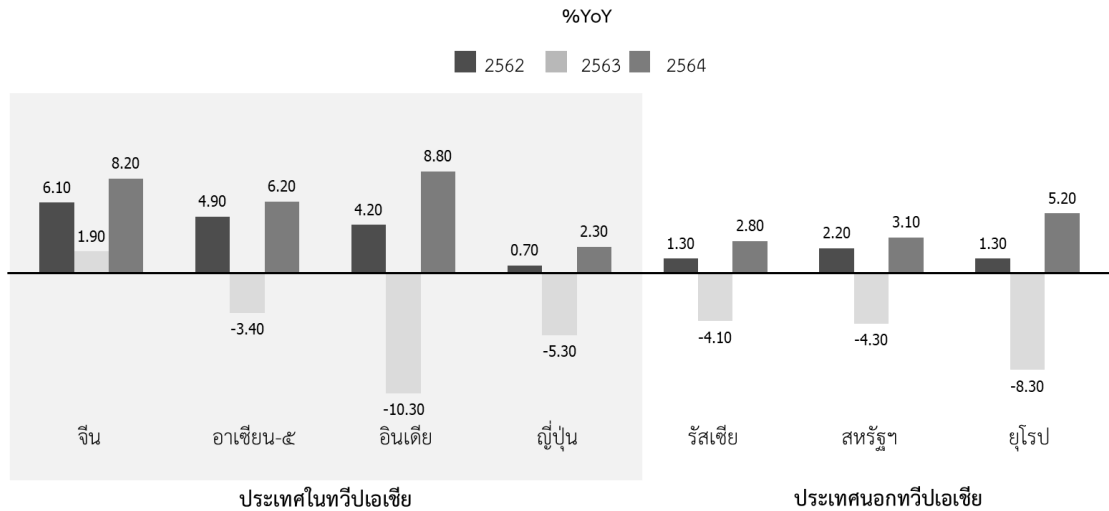
Note: AEs = advanced economies; EMDEs = emerging market and developing economies; WEO = World Economic Outlook.

รูป ๒.๑ แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) (GDP ปี ๒๐๑๙ = ๑๐๐)

นอกจากนี้ในช่วงไตรมาส ๓ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เศรษฐกิจของหลายประเทศจะปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากหลายประเทศสามารถควบคุมการระบาดของโควิด 19 ได้ดี และรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ททยอยปรับลดระดับความเข้มงวดของมาตรการในการป้องกันการระบาดของโควิด 19 ทำให้ภาคธุรกิจ สถานประกอบการทยอยกลับมาเปิดบริการตามปกติ โดยมีเงื่อนไขข้อกำหนดเพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่อาจกลับมา อาทิ การวัดอุณหภูมิร่างกาย การรักษาระยะห่าง การใส่หน้ากากอนามัย และมีบางประเทศได้กลับมาเปิดน่านฟ้าและพรมแดนระหว่างประเทศ ทำให้กิจกรรมการเดินทางระหว่างประเทศและการท่องเที่ยวกลับมาดำเนินการได้ แต่ยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด นอกจากนี้ รัฐบาลทั่วโลกยังออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ และมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในประเทศ ทั้งมาตรการทางการเงิน มาตรการทางภาษี และการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ

การที่หลายประเทศกลับมาเปิดประเทศ แม้จะยังไม่เต็มรูปแบบแต่ก็ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มฟื้นกลับคืนมาได้ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) จึงได้ปรับประมาณการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นหัตถ์ลดลงประมาณร้อยละ ๔.๔ ต่ำจากเดิมซึ่งได้คาดการณ์ไว้เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ว่าจะหัตถ์ลดลงถึงร้อยละ ๔.๙ และจะเติบโตขึ้นร้อยละ ๕.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ ร้อยละ ๔.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ขณะที่องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ปรับเพิ่มการคาดการณ์อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลกเป็นขยายตัวร้อยละ ๕.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และร้อยละ ๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยประเมินจากแรงหนุนของการแจกจ่ายวัคซีนต้านโควิด 19 และการที่วุฒิสภาสหรัฐฯ ผ่านร่างกฎหมายกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่า ๑.๙ ล้านล้านดอลลาร์ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

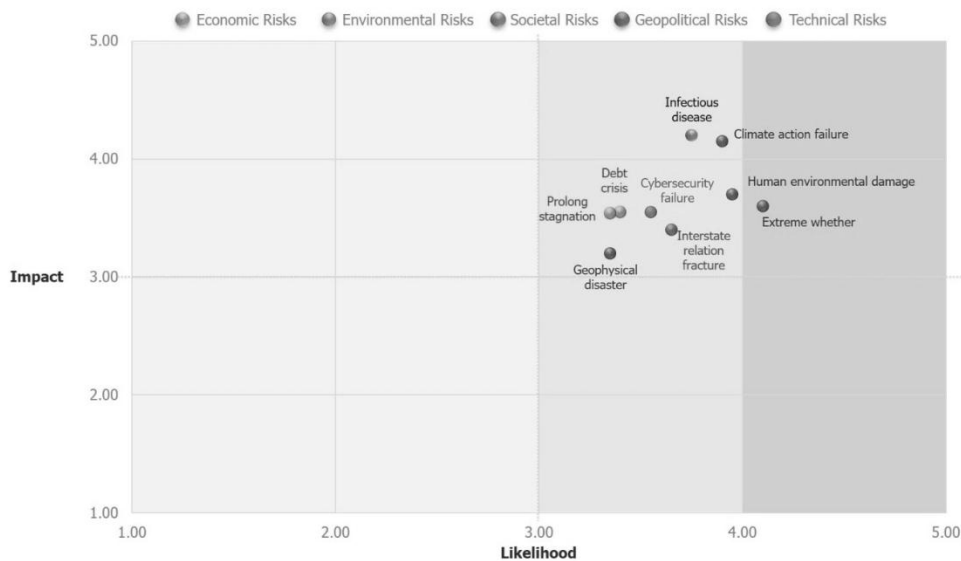

รูป ๒.๒ การคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจประเทศกลุ่มลูกค้าด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของไทย (ณ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓)
ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

จะเห็นได้ว่า หากประเทศไทยจะเร่งฟื้นการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ตลาดเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวไทยจะอยู่ในภูมิภาคเอเชียมากกว่าประเทศในภูมิภาคอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศจีนและอาเซียนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด 19 ต่ำมาก ในขณะที่ประเทศอินเดียแม้จะมีการฟื้นตัว แต่ก็ยังไม่กลับสู่ระดับเดิม ส่วนประเทศสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และรัสเซียซึ่งเป็นลูกค้าสำคัญลำดับต้นเช่นเดียวกับประเทศในเอเชีย แม้คาดว่าจะมีการฟื้นตัวในปี ๒๕๖๔ แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ และยังไม่สามารถกลับคืนสู่ระดับเดิมได้ ซึ่งหมายถึงกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวที่ยังไม่กลับคืน ทั้งนี้ จะต้องพิจารณานโยบายของรัฐบาลในประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย โดยเฉพาะจีน ซึ่งถ้าจีนยังมีนโยบายจำกัดการเดินทางของนักท่องเที่ยว การดำเนินนโยบายดังกล่าวจะยังคงเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวไทย

ในไตรมาส ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แนวโน้มเศรษฐกิจโลกกลับมามีความเสี่ยงอีกครั้ง เมื่อสถานการณ์การระบาดของโควิด 19 ในหลายประเทศกลับมารุนแรงอีกรอบทำให้รัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศต้องกลับมาดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดของโรคโควิด 19 อย่างเข้มข้นอีกครั้ง เช่น ฝรั่งเศส ประกาศใช้มาตรการ Lockdown เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เยอรมนี ประกาศเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ธุรกิจประเภท โรงภาพยนตร์ โรงยิม สระว่ายน้ำ และห้องซาวน่ารวมถึงร้านอาหารและบาร์ ปิดให้บริการ (ยกเว้นการให้บริการซื้ออาหารกลับบ้าน หรือ Takeaway) อิตาลี ประกาศใช้มาตรการคุมเข้มทั่วประเทศเพิ่มเติม โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำกัดการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะลดลงจากร้อยละ ๘๐ เหลือเพียงร้อยละ ๕๐ เป็นต้น

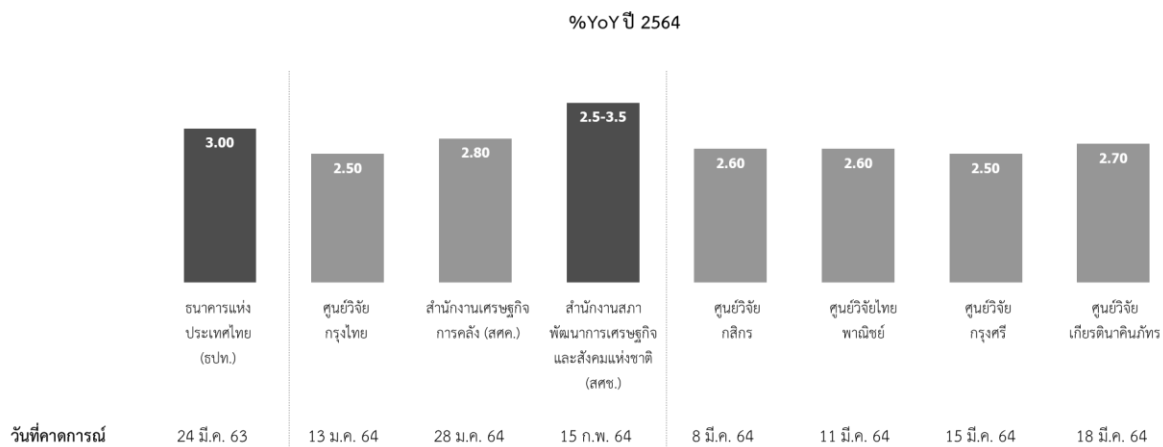
นอกจากแนวโน้มด้านเศรษฐกิจตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้ออกรายงาน WEF Global Risk Report ซึ่งรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเทคโนโลยี โดยมีปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงของด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป โดยมีปัจจัยที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อภาพรวมที่ค่อนข้างรุนแรง และอาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของโลก สรุปไว้ดังนี้

รูป ๒.๓ WEF Global Risk Report
ที่มา: <https://www.visualcapitalist.com>

๑.๑.๒ แนวโน้มเศรษฐกิจไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ วิกฤตโควิด 19 ทำให้เศรษฐกิจประเทศไทยหดตัวลงถึงร้อยละ ๖.๑ แต่ด้วยสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้นจากการมีแผนการฉีดวัคซีนที่ชัดเจนแม้จะมีการระบาดระลอกใหม่ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อเนื่องมาจนถึงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ก็ตาม ทำให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานด้านนโยบายอื่น ๆ และหน่วยงานวิจัยภาคเอกชน ได้ประเมินอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไว้ดังนี้

รูป ๒.๔ สรุปการคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้สรุปปัจจัยสนับสนุน ข้อจำกัดและความเสี่ยงไว้ดังนี้

ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย

- การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๔
- แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณประจำปีและมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ
- การกลับมาขยายตัวอย่างช้า ๆ ของอุปสงค์ภายในประเทศ
- ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง ประกอบด้วย

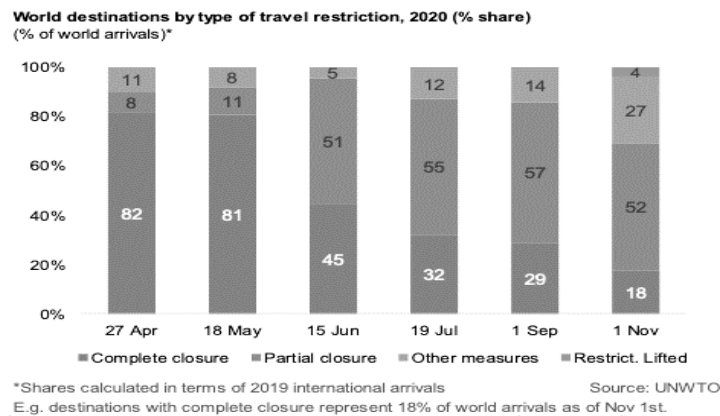
- ความไม่แน่นอนของสถานการณ์โรคระบาดและความล่าช้าของการกระจายวัคซีน
- เงื่อนไขด้านฐานะการเงินของครัวเรือนและธุรกิจโดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของภาระหนี้สิน

- แนวโน้มความล่าช้าในการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- สถานการณ์ภัยแล้ง
- ความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก ซึ่งประกอบด้วย (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายระหว่างประเทศของประธานาธิบดีโจ ไบเดน (๒) ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและการเคลื่อนย้ายเงินทุน (๓) นโยบายการเงินของประเทศที่สำคัญ (๔) ความเสี่ยงจากประเทศที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอ และ (๕) ความขัดแย้งและปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศ

๑.๒ สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวในตลาดโลก ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

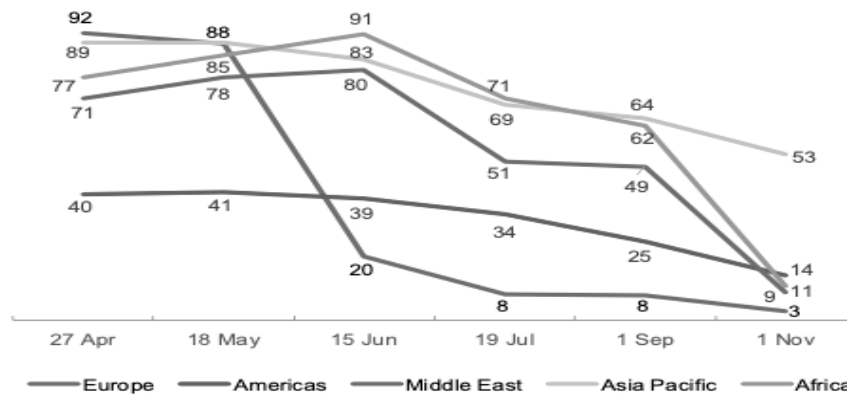
วิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แพร่ระบาดในหลายประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลกอย่างรวดเร็วทำให้องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และตามมาด้วยการที่รัฐบาลในหลายประเทศต้องประกาศใช้มาตรการที่เข้มข้นคือ มาตรการปิดประเทศ หรือ Lockdown โดยกำหนดให้ประชาชนอยู่แต่ในที่พักอาศัย สถานประกอบการ ร้านค้าต่าง ๆ หยุดการให้บริการชั่วคราว ภาคธุรกิจจำนวนมากปรับนโยบายให้พนักงานทำงานในที่พัก สถานศึกษาหยุดการเรียน นอกจากนี้หลายประเทศใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้า - ออกประเทศ ประกาศปิดน่านฟ้าและพรมแดนระหว่างประเทศ โดยแต่ละประเทศจะมีความเข้มข้นของมาตรการที่แตกต่างกันไปในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจะมีการจำกัดการเดินทางอย่างเข้มข้นหลังจากการประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลกเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ขององค์การอนามัยโลก (WHO) แต่ในช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การจำกัดการเดินทางเริ่มผ่อนคลายลง ซึ่งองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ได้สำรวจและจัดทำเป็นสัดส่วนของการจำกัดการเดินทางในระดับต่าง ๆ กัน พบว่าระดับของการจำกัดการเดินทางทั่วโลกค่อย ๆ ลดลงตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยยุโรปเป็นภูมิภาคที่ลดระดับความเข้มข้นของการจำกัดการเดินทางลงเร็วที่สุดในขณะที่ภูมิภาคอเมริกาเป็นภูมิภาคที่จำกัดการเดินทางน้อยที่สุดตั้งแต่เริ่มต้น และภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เป็นภูมิภาคที่ยังคงจำกัดการเดินทางไว้มากกว่าภูมิภาคอื่นอย่างต่อเนื่อง

รูป ๒.๕ ระดับการจำกัดการเดินทางของทุกประเทศรวมกัน
ที่มา: World Tourism Barometer Volume 18: Issue 7 December 2020

Share of destinations with complete closure of borders, by region, 2020 (%)
 (% of region's arrivals)*

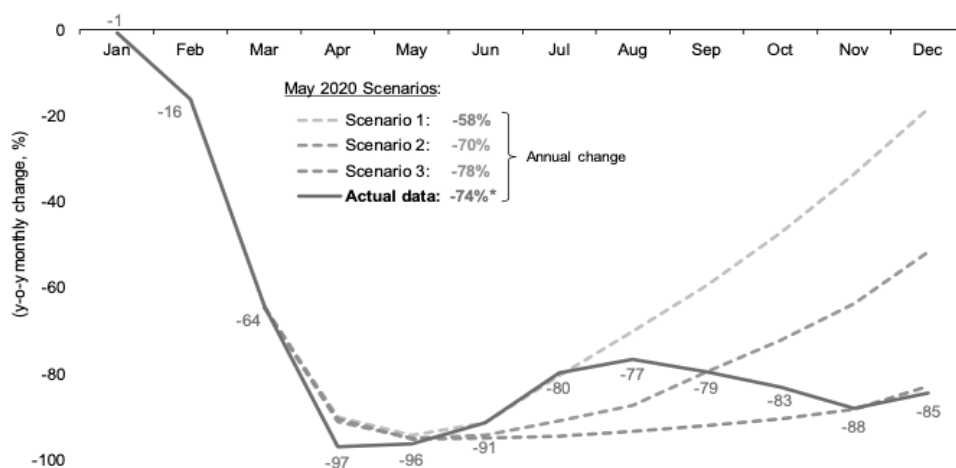
*Shares calculated in terms of 2019 international arrivals
 Source: UNWTO
 E.g. European destinations with complete closure on 1 Nov. represent 3% of region's arrivals

รูป ๒.๖ สัดส่วนของจุดหมายการเดินทางที่ปิดการเข้าออกอย่างสมบูรณ์
 ที่มา: World Tourism Barometer Volume 18: Issue 7 December 2020

จากเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่งผลทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกเริ่มลดลงในช่วงไตรมาส ๑ และต้องหยุดชะงักลงไปชั่วคราวในช่วงไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจากรายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) พบว่าการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourist Arrivals) ทั่วโลกหดตัวลงมากที่สุดในช่วงไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยหดตัวลงถึงร้อยละ ๙๗.๐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่องจนถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยตลอดทั้งปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลงประมาณร้อยละ ๗๔ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือหายไปประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านคน เหลือเท่ากับจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศย้อนหลังไป ๓๐ ปี คิดเป็นมูลค่าที่สูญเสียในแง่รายได้จากการส่งออกประมาณ ๑.๓ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ มากกว่ามูลค่าที่เสียหายจากวิกฤตการเงินโลกในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง ๑๑ เท่า และคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวรวม (Direct Tourism Gross Domestic Product) ๒ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบได้กับประมาณร้อยละ ๒ ของ GDP โลก

ในด้านการจ้างงาน วิกฤตครั้งนี้ทำให้การจ้างงานลดลง ๑๐๐ - ๑๒๐ ล้านตำแหน่ง โดยส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง หรือ SMEs

International tourist arrivals in 2020: Scenarios and actual results (y-o-y monthly change, %)

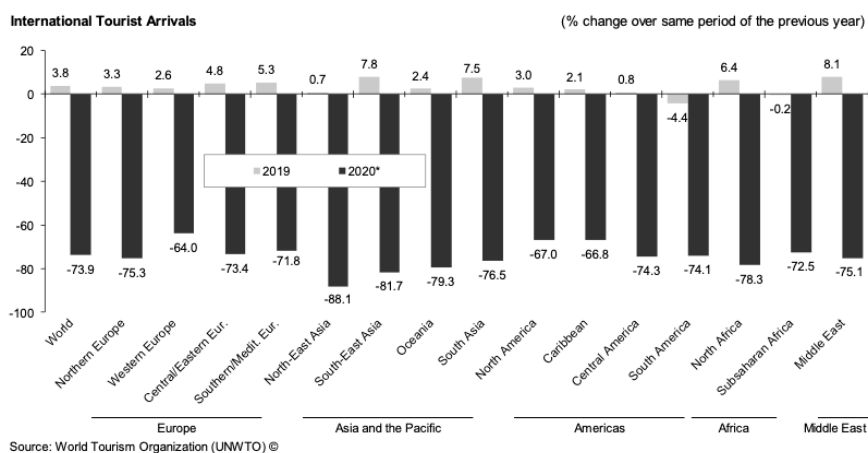
Source: World Tourism Organization (UNWTO)

(Data collected January 2021)

* Actual data is preliminary and based on estimates for destinations which have not yet reported full-year results.

รูป ๒.๗ อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒
ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

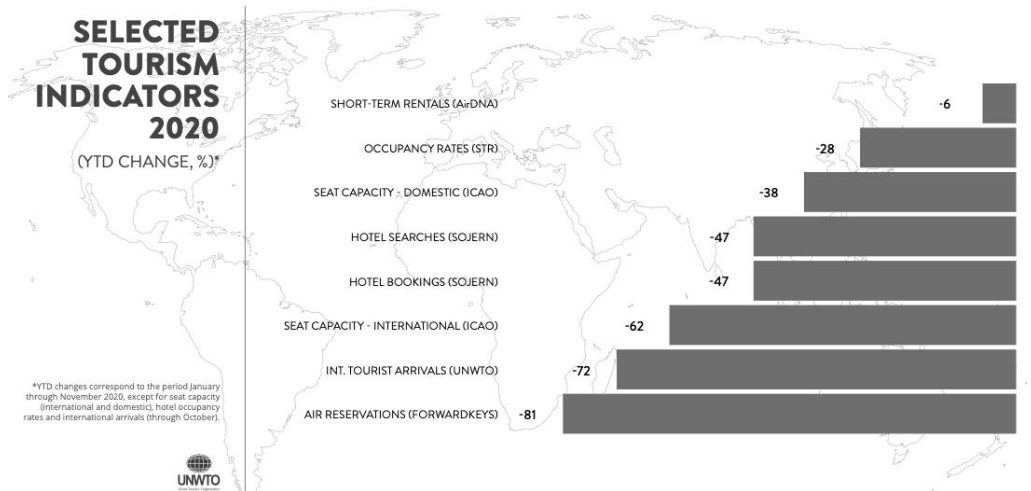
เมื่อพิจารณาในด้านภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบด้านจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มากที่สุด ได้แก่ ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยมีกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับผลกระทบมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งและสองของโลก ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการจำกัดการเดินทางอย่างเข้มข้น ตามที่แสดงไว้ข้างต้น

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

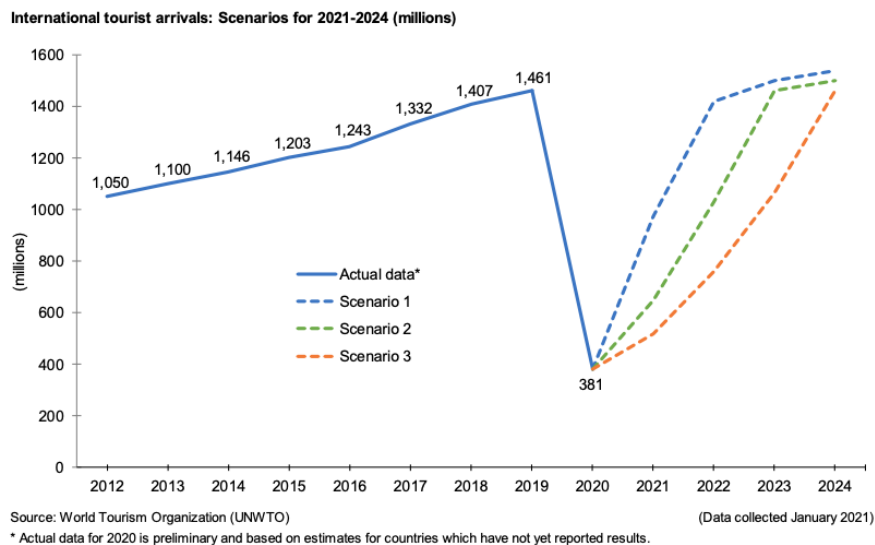
รูป ๒.๘ อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในแต่ละภูมิภาค
ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

นอกจากการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศแล้ว องค์กรการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ได้ทำการประเมินตัวชี้วัดผลกระทบต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวพบว่า ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคืออัตราการจองตั๋วเครื่องบินซึ่งลดลงมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๑

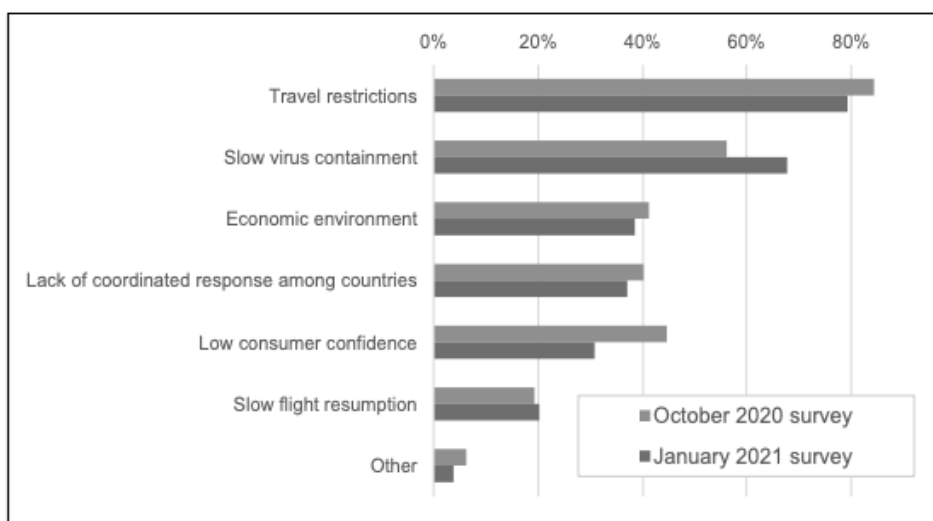

รูป ๒.๙ ตัวชี้วัดแสดงผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของโลก
ที่มา: UNWTO's COVID 19 and Tourism 2020 : a year in review

องค์กรการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ประเมินว่าจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศของโลกจะกลับมาอยู่บนเส้นแนวโน้มเดิมประมาณช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีปัจจัยหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวที่สำคัญ คือ การจำกัดการเดินทาง (Travel Restrictions) ความช้าของการควบคุมไวรัส (Low Virus Containment) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (Economic Environment) การขาดความร่วมมือระหว่างประเทศ (Lack of Coordinated Response among Countries) ความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ยังต่ำ (Low Consumer Confidence) และ การเร่งฟื้นฟูให้กลับมาอยู่ในสภาพเดิม (Slow Flight Resumption)

รูปที่ ๒.๑๐ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศรวมทั้งโลกและการคาดการณ์การฟื้นตัว
 ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

รูปที่ ๒.๑๑ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยหลักที่มีผลต่อการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
 ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

เมื่อพิจารณาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามรูปที่ ๒.๑๑ ข้างต้นหมายความว่า มาตรการที่จะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศฟื้นตัวกลับมาได้เร็ว จะต้องลดข้อจำกัดในการเดินทาง ฉีดวัคซีนให้เร็ว สร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค ทำให้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเอื้อต่อการปรับตัวไปในทางที่ตัวอย่างรวดเร็ว การทำงานร่วมกันของประเทศต่าง ๆ และการเร่งฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำสรุปมาตรการด้านการท่องเที่ยวของประเทศต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

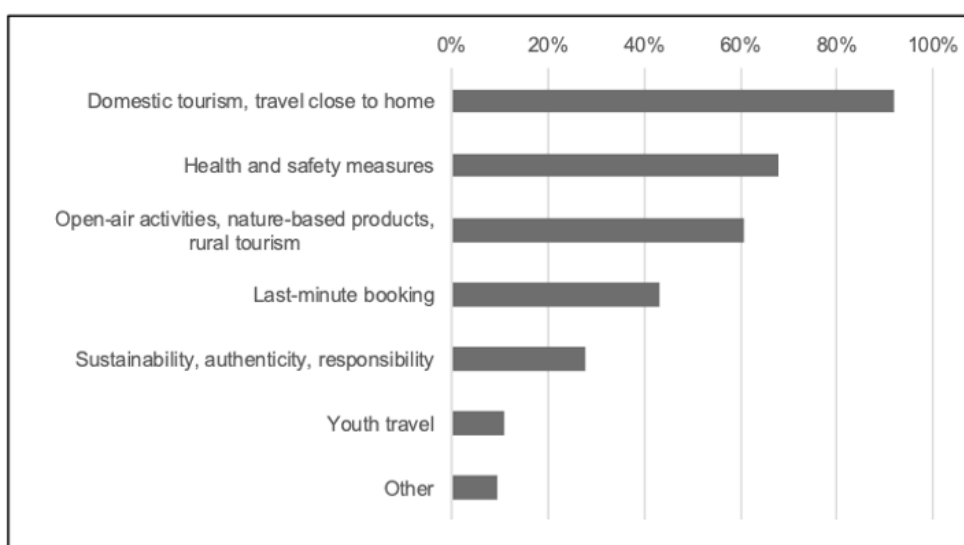
นโยบาย	มาตรการ
การคลัง	<ul style="list-style-type: none"> - การยกเว้น ผัดผ่อน และลดภาษีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้กับธุรกิจด้านการท่องเที่ยว (สูงสุดร้อยละ ๕๐) เช่น ค่าธรรมเนียมการปกป้องสิ่งแวดล้อม ค่าใบอนุญาตต่าง ๆ ภาษีทางการตลาดท่องเที่ยว ค่าธรรมเนียมวีซ่า เป็นต้น - ความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจแก่ SMEs ด้านการท่องเที่ยว - ส่วนลดค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคสำหรับภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยว - ความช่วยเหลือสำหรับสภาพคล่องทางการเงินให้กับธุรกิจนำเที่ยว
การเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนทุนทางการเงินให้กับ SMEs ด้านการท่องเที่ยว เช่น สินเชื่อเฉพาะ และสินเชื่อที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน เป็นต้น - โครงการสร้างแรงจูงใจให้กับสายการบิน
การจ้างงานและการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ลดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บสำหรับการฝึกอบรมบุคลากรของธุรกิจนำเที่ยว - สนับสนุนค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อช่วยธุรกิจให้สามารถจ้างงานได้ต่อไป - สนับสนุนด้านการเงินสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม - สนับสนุนธุรกิจที่มีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้กับพนักงาน - จัดฝึกอบรมและเสริมทักษะซ้ำให้กับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ว่างงาน - จัดให้ภาคการท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนด้านการจ้างงานเป็นพิเศษ - จัดให้มีโปรแกรมการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
ส่งเสริมข้อมูลทางการตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดตั้งกลไกในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแก้วิกฤตโควิด 19 - จัดให้มีช่องทางการสื่อสาร เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น - บริหารจัดการข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อจะได้เข้าใจถึงความต้องการด้านการท่องเที่ยว โดยมีการสำรวจศึกษา และการคาดการณ์ ได้อย่างถูกต้องและทันสมัย - จัดทำคู่มือคำแนะนำเกี่ยวกับสถานการณ์ใหม่ที่อาจเกิดขึ้นสำหรับธุรกิจและการดำเนินการอย่างมืออาชีพในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว - การวัดผลกระทบทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว - จัดแคมเปญส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น
สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งกองทุนสำหรับการฟื้นตัวเพื่อลดผลกระทบในสาขาการท่องเที่ยว - จัดตั้งกองทุนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน - จัดตั้งกลไกการทำงานร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการหรือรูปแบบอื่น ๆ สำหรับให้คำปรึกษากับภาคเอกชน - จัดทำกลยุทธ์การบริหารจัดการวิกฤต - จัดให้มีแพลตฟอร์มสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคเอกชน - สนับสนุนโปรแกรมการลงทุนให้กับภาคธุรกิจ - สนับสนุนธุรกิจด้วยการอำนวยความสะดวกทางด้านดิจิทัล
สนับสนุนการเริ่มต้นใหม่ทางด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีบัตรกำนัล (Vouchers) จ่ายเงินคืนสำหรับค่าใช้จ่ายในการถูกยกเลิกโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยวเนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 - ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับสัญญาต่าง ๆ เพื่อปกป้องคุ้มครองทั้งลูกค้าและธุรกิจนำเที่ยว - จัดทำคู่มือและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสัญญาที่ไม่สามารถดำเนินการได้จากสถานการณ์โควิด 19 - จัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย การรับรอง และเครื่องหมายรับรองสำหรับธุรกิจด้านการท่องเที่ยว

นโยบาย	มาตรการ
	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเส้นทางการบินที่ปลอดภัยระหว่างประเทศเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีบัตรกำนัล (Vouchers) วันหยุดสำหรับการเดินทางในประเทศ - ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและแคมเปญด้านการตลาด - ยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับค่าบริการของสายการบินในประเทศและค่าใช้จ่ายด้านการรักษาความปลอดภัยด้านการบินในประเทศและในภูมิภาค - ลงทุนร่วมกับโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวขนาดเล็กและโครงการที่ดำเนินการกับตลาดในประเทศ - สนับสนุนความคิดริเริ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ - คาดการณ์ความต้องการการท่องเที่ยวภายในประเทศ

ตาราง ๒.๑ สรุปมาตรการด้านการท่องเที่ยวของประเทศต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้ในช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่มา: รายงานสภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓)

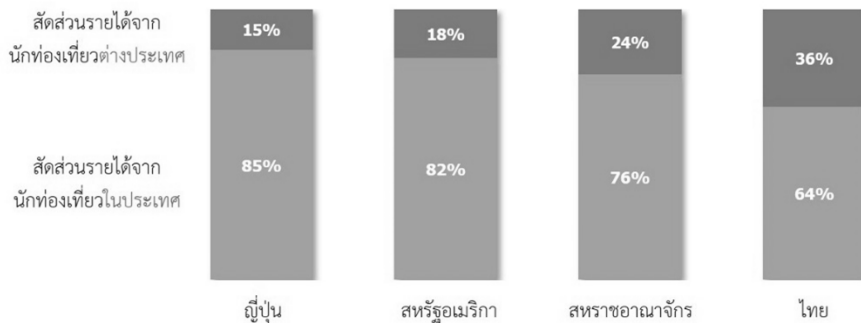
๑.๓ แนวโน้มการท่องเที่ยวหลังวิกฤตโควิด 19

จากการสำรวจความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติพบว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศยังเป็นกิจกรรมหลัก โดยพบว่าแนวโน้มการท่องเที่ยวพักผ่อนใกล้บ้าน (Staycation หรือ Vacation Close to Home) ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งรัฐบาลของทุกประเทศทั่วโลกต่างมีนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศเพื่อช่วยเหลือธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศของตนให้ฟื้นกลับคืนมา ในขณะที่การเดินทางระหว่างประเทศยังไม่สามารถเปิดได้เต็มที่

รูป ๒.๑๒ แนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๔
ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

อย่างไรก็ตาม รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศจะทำให้การท่องเที่ยวของแต่ละประเทศกลับคืนสู่ระดับใกล้เคียงกับรายได้เดิมก่อนวิกฤตโควิดมากขึ้นขึ้นอยู่กับว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศนั้น ๆ พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร จะมีสัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศที่มากกว่าสัดส่วนของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในขณะที่ประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะประเทศไทยพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเป็นหลัก ส่งผลให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศจะช่วยให้รายได้จากการท่องเที่ยวฟื้นกลับมาได้ไม่มากนัก และจำเป็นต้องมีนโยบายที่ถูกต้องเพื่อให้การท่องเที่ยวในประเทศเข้าไปชดเชยพื้นที่ท่องเที่ยวเดิมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

รูป ๒.๑๓ สัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศของกลุ่มประเทศที่สำคัญเทียบกับไทย (พ.ศ. ๒๕๖๑)

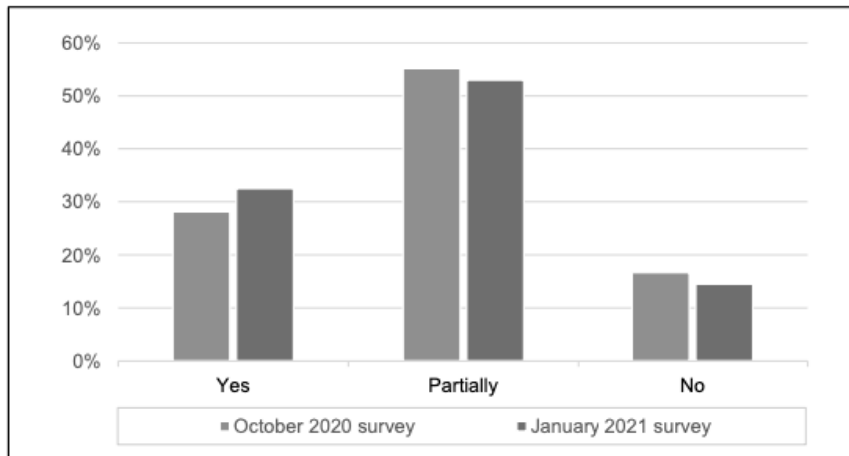
ที่มา: UNWTO Briefing Note – Tourism and Covid – 19 issue 3, September 2020

รูป ๒.๑๔ สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ของประเทศไทยและประเทศที่สำคัญด้านการท่องเที่ยวของไทย

ที่มา: World Tourism Organization

นอกจากนี้ ประเทศที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP สูง จะยิ่งได้รับผลกระทบอย่างมากจากสถานการณ์โควิด 19 ในทางตรงกันข้ามประเทศที่พึ่งพิงรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศมากกว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จะได้ประโยชน์จากการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศมากกว่าและมีโอกาสในการฟื้นตัวที่เร็วกว่า ซึ่งจากรูปที่ ๒.๑๔ จะเห็นได้ว่า ไทยเป็นประเทศที่มีทั้งสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP สูงถึง ๒๑.๙ และยังพึ่งพิงรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากกว่านักท่องเที่ยวในประเทศ ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้รับผลกระทบจากวิกฤตครั้งนี้มากเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก และจากผลสำรวจความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเชื่อมั่นว่าการท่องเที่ยวในประเทศจะสามารถฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของแต่ละประเทศได้หรือไม่นั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าช่วยได้เพียงบางส่วน

รูป ๒.๑๔ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเชื่อมั่นว่าการท่องเที่ยวในประเทศจะสามารถฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของแต่ละประเทศได้

ที่มา: World Tourism Barometer Volume 19: Issue 1 January 2021

แม้จะมีความต้องการนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ แต่ความกังวลในด้านความปลอดภัยด้านสุขภาพจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างประเทศทำให้หลายประเทศเลือกที่จะใช้มาตรการ Travel Bubble กับประเทศที่ตนมั่นใจและทำมาตรการร่วมกัน ก่อนที่จะค่อย ๆ ลดข้อจำกัดของการเดินทางและขยายการท่องเที่ยวกับประเทศอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีบางประเทศที่เริ่มเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าประเทศได้ง่ายมากขึ้นภายใต้เงื่อนไขความปลอดภัยด้านสาธารณสุขตามที่กำหนด ดังมีตัวอย่างประเทศที่มีการผ่อนคลายเป็นให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศในช่วงไตรมาส ๓ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังแสดงในตาราง

ประเทศ	รายละเอียด
โครเอเชีย	ออกใบอนุญาตพักอาศัยเป็นเวลา ๑ ปี ให้กับกลุ่ม Digital Nomad จากประเทศนอกกลุ่มยุโรป โดยไม่ต้องมีวีซ่านักท่องเที่ยว
เฮติ	ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ และยกเลิกข้อจำกัดการเดินทาง ผู้เดินทางทุกคนต้องตรวจวัดอุณหภูมิ โดยต้องแสดงแบบฟอร์มสุขภาพเมื่อเดินทางมาถึงและแยกตัวเองเป็นเวลา ๑๔ วันในที่พักของตนเอง
เม็กซิโก	ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าประเทศ แต่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโควิด 19 จะได้รับการคัดกรองและกักกันหากจำเป็น

ประเทศ	รายละเอียด
บราซิล	ยกเลิกกฎระเบียบการเข้าเมืองที่เกี่ยวข้องกับไวรัสโคโรนาและเปิดพรมแดนอีกครั้งยกเว้นบางสนามบิน โดยชาวต่างชาติอยู่ได้ไม่เกิน ๙๐ วัน และจะต้องมีหลักฐานการประกันสุขภาพตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่
ตุรกี	ยกเลิกข้อจำกัดการเดินทางส่วนใหญ่ โดยชาวต่างชาติทั้งหมดจะต้องมีผลการตรวจโควิด 19 รวมถึงการตรวจสอบอุณหภูมิ และอาจจะต้องได้รับการทดสอบโควิด 19 อีกครั้งเมื่อเดินทางมาถึงตุรกี
มัลดีฟส์	นักท่องเที่ยวที่มีผลตรวจ PCR เป็นลบ ไม่ต้องถูกกักตัว
ไซปรัส จอร์เจีย	อนุญาตให้นักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องถูกกักตัว
ฝรั่งเศส เยอรมนี	ผ่อนปรนข้อจำกัดด้านการเดินทางระหว่างประเทศในภูมิภาคยุโรป และอีกประมาณ ๑๐ ประเทศ รวมถึงประเทศไทย โดยไม่ต้องกักตัว แต่ต้องมีผลตรวจเชื้อโควิด 19 และต้องอยู่ในประเทศที่ได้รับอนุญาตเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์และไม่ได้ติดต่อกับผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันในช่วงสองสัปดาห์ก่อนหน้า
เอสโตเนีย ไอซ์แลนด์ โปแลนด์ โรมาเนีย	อนุญาตให้นักท่องเที่ยวในประเทศกลุ่มสหภาพยุโรปที่ได้รับวัคซีนแล้วเดินทางเข้าประเทศโดยไม่ต้องผ่านเงื่อนไขการกักตัว
สหรัฐอเมริกา	จำกัดการเข้าออกของชาวต่างชาติทุกคนที่ผ่าน หรือ เคยอยู่ในจีน อิหร่าน ภูมิภาคยุโรป สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ และบราซิลในช่วง ๑๔ วันที่ผ่านมา
แคนาดา	จำกัดการเดินทางเข้าประเทศเพื่อการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ และอนุญาตชาวต่างชาติสามารถเดินทางเข้าเฉพาะวัตถุประสงค์ที่จำเป็น
สิงคโปร์	เริ่มเปิดให้เฉพาะนักธุรกิจจากประเทศจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และมาเลเซีย และเปิดรับนักท่องเที่ยวจากบรูไนและนิวซีแลนด์ที่เดินทางมาทางอากาศ เปิดให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางท่องเที่ยวโดยไม่ต้องกักตัว เริ่มวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่จะต้องมีการตรวจเชื้อโควิด 19 ณ สนามบินขาขึ้น
ไทย	อนุญาตให้ชาวต่างชาติที่ทำงานหรือศึกษาในไทย เข้ามาจัดแสดงสินค้า การถ่ายทำภาพยนตร์ เดินทางมารักษาพยาบาล และชาวต่างชาติที่มีบัตรสมาชิกพิเศษประเทศไทย หรืออีลิทการ์ด ผู้ถือวีซ่าชั่วคราว หรือ Non-Immigrant ประเภทต่าง ๆ เดินทางเข้าประเทศ สำหรับกลุ่ม Long Stay กลุ่มนักธุรกิจที่ถือบัตร APEC Card สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ และ อนุญาตให้ผู้ที่ประสงค์จะพำนักในประเทศไทยในระยะสั้น และระยะยาว เดินทางเข้าประเทศ ๖๐ วัน สามารถต่อได้อีก ๓๐ วัน นักท่องเที่ยวต่างชาติประเภทพิเศษ หรือ Special Tourist Visa (STV) เข้ามาท่องเที่ยวในไทยได้ในรูปแบบ Long Stay โดยมาตรการนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปจนถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับเรือสำราญและนักท่องเที่ยวที่มาแข่งกีฬา
สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์	ผู้ที่เดินทางจะต้องแสดงผลการทดสอบโควิด 19 ที่เป็นลบ ก่อนเดินทาง ๙๖ ชั่วโมง แต่ยังคงมีมาตรการการแยกตัวเอง ๑๔ วัน และสวมสายรัดข้อมือที่ได้รับการรับรองทางการแพทย์
มาเลเซีย	จำกัดการเดินทางเข้าประเทศเพื่อการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ยกเว้นพลเมืองผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรที่มีบัตร MyPR นักการทูตพนักงานสถานทูตและคู่สมรส หรือบุตรของคนสัญชาติมาเลเซียที่ต้องมีวีซ่าในหนังสือเดินทางที่ระบุสถานะ Malaysia My Second Home (MM2H) และใบอนุญาตเข้าเมืองและนักเรียนที่มีบัตรนักเรียนสำหรับสถาบันในมาเลเซีย
อินโดนีเซีย	ชาวต่างชาติที่มีบัตรอนุญาตการเข้าพักแบบจำกัด (KITAS) บัตรอนุญาตให้พำนักถาวร (KITAP) หรือใบอนุญาตอื่นที่คล้ายคลึงกันจะยังคงได้รับอนุญาตให้เข้าประเทศได้
ฟิลิปปินส์	ชาวต่างชาติที่มีวีซ่าพำนักระยะยาว พนักงานทูต คู่สมรส/บุตร ที่มีสัญชาติฟิลิปปินส์ สามารถเดินทางเข้าได้

ประเทศ	รายละเอียด
เวียดนาม	มีแผนที่เปิดให้บริการเที่ยวบินพาณิชย์ระหว่างประเทศไปยังจุดหมายปลายทาง ๖ แห่ง ได้แก่ กวางโจว ไต้หวัน โฮลโตเกียว พนมเปญ และเวียงจันทน์ ในขณะที่กำลังเสนอให้นักการทูตผู้เชี่ยวชาญนักลงทุนและสมาชิกในครอบครัวสามารถเดินทางกลับมาเวียดนาม โดยต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับเฉพาะของ Covid 19 และนำเอกสารที่จำเป็นเพื่อที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าประเทศเวียดนาม
ออสเตรเลีย	จำกัดการเข้าออกของชาวต่างชาติ ยกเว้นผู้มีสัญชาติออสเตรเลีย และชาวนิวซีแลนด์ที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในออสเตรเลีย นักการทูตและสมาชิกครอบครัวที่ได้รับการรับรองจากออสเตรเลีย
นิวซีแลนด์	จำกัดการเข้าออกของชาวต่างชาติทุกสัญชาติยกเว้นชาวออสเตรเลียที่อาศัยอยู่ในนิวซีแลนด์ และพลเมืองชาวซามัวหรือตองกาที่มีความจำเป็นในการเดินทาง

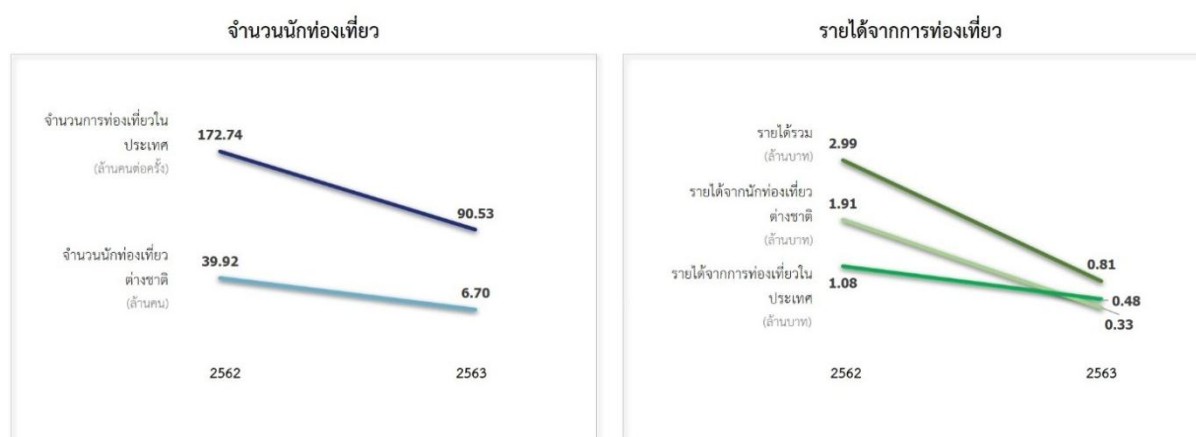
ตาราง ๒.๒ ตัวอย่างประเทศที่มีการผ่อนคลายนโยบายการเดินทางเข้าประเทศในไตรมาส ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่มา : IATA และข่าวที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต

อย่างไรก็ตาม ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อหลายประเทศเริ่มฉีดวัคซีนให้กับประชาชนของตนเองแล้ว ทำให้บางประเทศเริ่มเสนอใช้มาตรการออกใบรับรองสุขภาพให้กับประชาชนของตนเองที่ฉีดวัคซีนแล้ว เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนของตนในการเดินทางไปต่างประเทศ โดยบางประเทศที่เริ่มออกให้แล้ว เช่น จีน และที่คาดว่าจะออกให้ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เช่น กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา

๑.๔ ผลกระทบของวิกฤตโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวไทยและมาตรการช่วยเหลือของรัฐบาล

๑.๔.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จากการที่รัฐบาลไทยประกาศปิดน่านฟ้าและชายแดนระหว่างประเทศในช่วงต้นเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อควบคุมการระบาดของโรคโควิด 19 ในประเทศ ทำให้จำนวนการท่องเที่ยวไทยตั้งแต่ไตรมาส ๒ จนถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวในประเทศ แม้จะมีการผ่อนคลายนโยบายการเดินทางในช่วงไตรมาส ๓ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้วก็ตาม

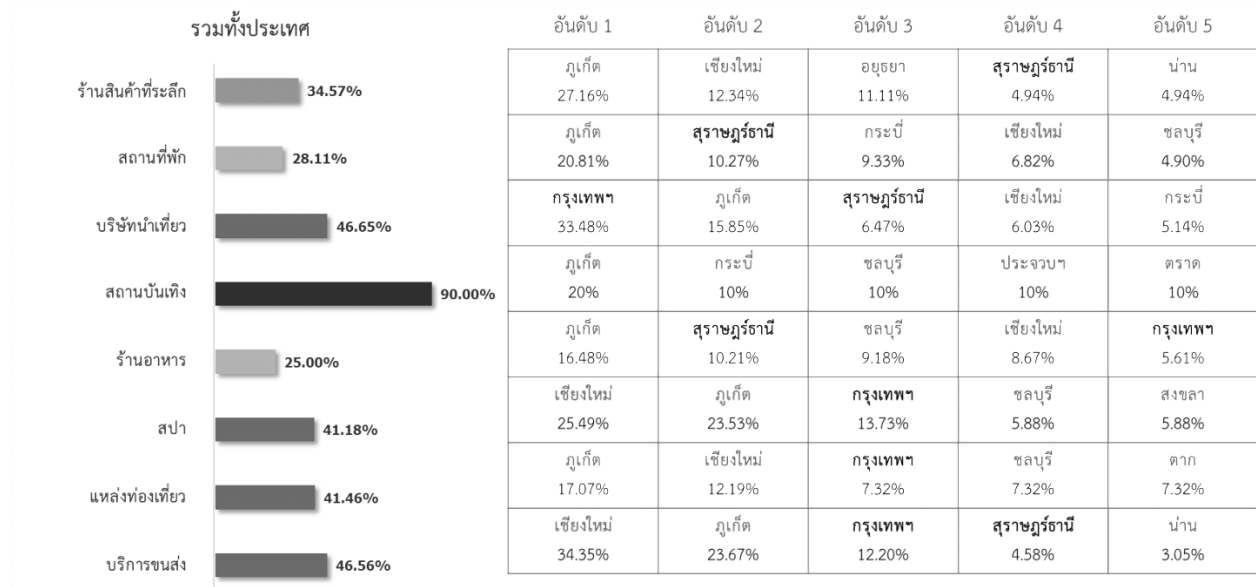

รูป ๒.๑๖ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๔.๒ ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นปีก่อนวิกฤตโควิด 19 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน ๓๙.๙๒ ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวจีนถึงร้อยละ ๒๗.๙ มาเลเซียร้อยละ ๑๐.๗ อินเดียร้อยละ ๔.๙ ประเทศอื่นในเอเชียร้อยละ ๓๐.๗ รัสเซียร้อยละ ๓.๗ ประเทศอื่นในยุโรปร้อยละ ๑๒.๖ และประเทศอื่น ๆ ร้อยละ ๙.๔ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเหลือเพียง ๖.๗ ล้านคน^๑ ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาก่อนมาตรการ Lockdown ทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย

จากการสำรวจผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบโดยศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยว (TAT Intelligence Center) ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่ามีจำนวนผู้ประกอบการในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้รับผลกระทบดังนี้

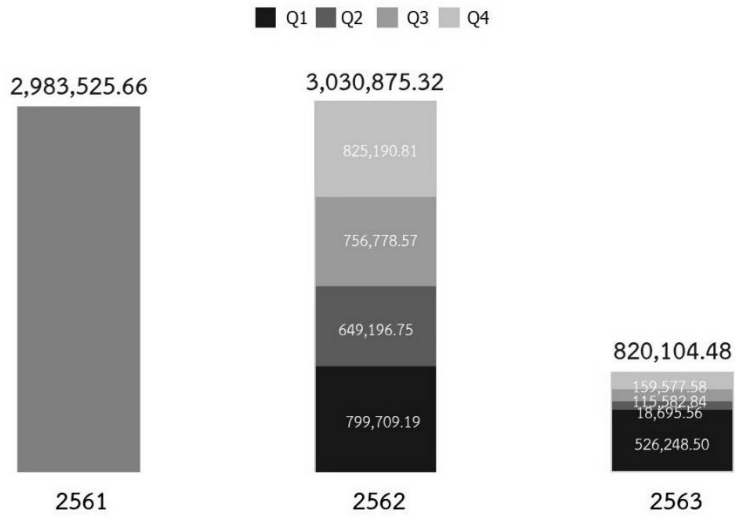

รูป ๒.๑๗ ผลสำรวจผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ในภาพรวมของเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA) แสดงให้เห็นผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย ดังนี้

^๑จากการเสวนาเรื่อง เศรษฐกิจภาคบริการ - ท่องเที่ยว (สถาบันพระปกเกล้า ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

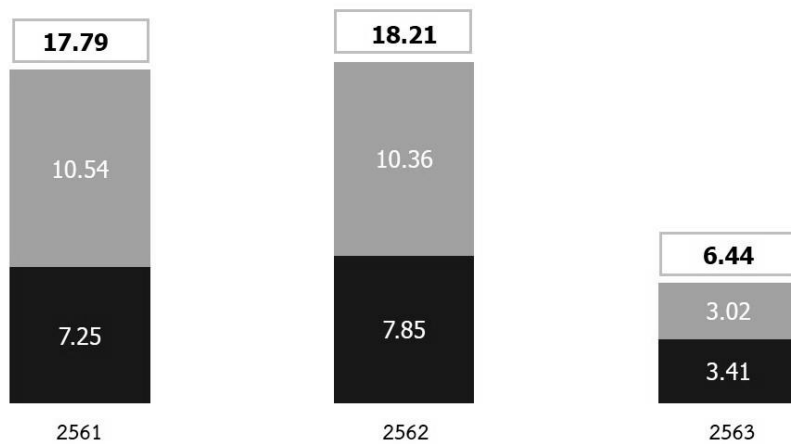
ค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยว
(รายได้จากการท่องเที่ยว - ล้านบาท)

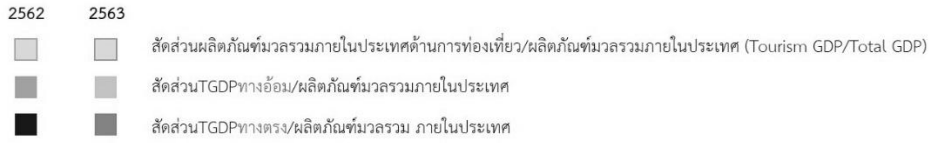
รูป ๒.๑๘ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของไทยด้านค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว
ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว/ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(Tourism GDP/Total GDP)
- สัดส่วนTGDPทางตรง/ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
- สัดส่วนTGDPทางอ้อม/ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

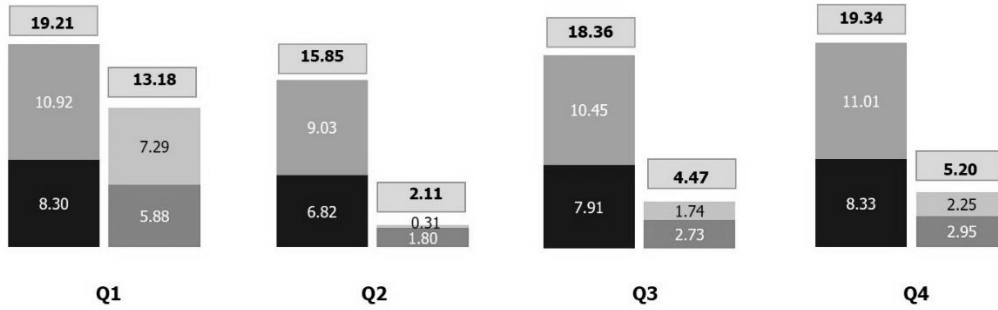
หน่วย: ร้อยละ

รูป ๒.๑๙ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของไทยด้านสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว
ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หน่วย: ร้อยละ

รูป ๒.๒๐ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของไทยด้านสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ รายไตรมาส
ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๔.๓ ความต้องการความช่วยเหลือของภาคเอกชนและการตอบสนองของภาครัฐ

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวนมากได้ร้องขอต่อภาครัฐให้เข้าช่วยเหลือในหลายด้าน และภาครัฐได้ออกมาตรการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนหลายมาตรการ สรุปได้ดังนี้

ความช่วยเหลือที่ภาคเอกชนต้องการ	ประเภทความช่วยเหลือ	การตอบสนองของภาครัฐ
มาตรการช่วยรายจ่าย		
ลดภาษีเงินได้นิติบุคคล	ลดภาษีเงินได้	เลื่อนเวลายื่นภาษีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล* ขยายเวลายื่นภาษีกิจการสถานบริการตาม บัญชีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต*
Co-payment เงินเดือนพนักงาน	ลดต้นทุนคงที่	ประกันสังคม ขยายเวลาค่าไฟฟ้าสำหรับธุรกิจโรงแรมและ ที่พักอาศัย* ขยายเวลาน้ำประปาสำหรับธุรกิจโรงแรมและ ที่พักอาศัย*
พักชำระค่าน้ำ ค่าไฟ		
ลดเงินสมทบประกันสังคม	ลดต้นทุนคงที่	ลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม* คืนเงินหลักประกันของผู้ประกอบการธุรกิจ นำเที่ยว เลื่อนการจ่ายค่าเช่าที่ราชพัสดุ*
ลดเงินประกันธุรกิจนำเที่ยวในช่วงวิกฤต		
ช่วยเจรจาเรื่องพักชำระค่าเช่า		

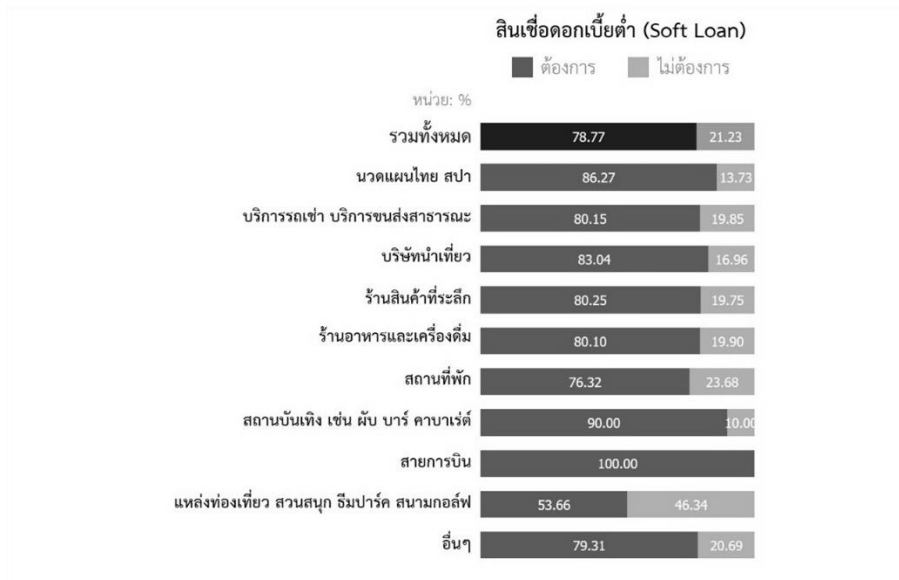
ความช่วยเหลือที่ภาคเอกชนต้องการ	ประเภทความช่วยเหลือ	การตอบสนองของภาครัฐ
มาตรการเพิ่มรายได้		
อุดหนุนเงินค่าท่องเที่ยวแก่คนไทย	กระตุ้นยอดขายในประเทศ	โครงการ เราเที่ยวด้วยกัน โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ มาตรการ Workation Thailand โครงการกำลังใจ
รัฐชดเชยส่วนต่างค่าโดยสาร (สทท)		
อุดหนุนเงินท่องเที่ยว (สทท)		
	กระตุ้นยอดขายต่างประเทศ	Special Tourist Visa (STV)
มาตรการสภาพคล่อง		
Soft Loan	เพิ่มสภาพคล่อง	๑. Soft Loan เพื่อธุรกิจท่องเที่ยว ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท* ๒. Soft Loan เพื่อธุรกิจ SME ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท* ๓. Soft Loan ออมสินฟื้นฟูท่องเที่ยวไทย ๕,๐๐๐ ล้านบาท* ๔. SMEs มีที่ มีเงิน*
พักชำระหนี้ และปรับโครงสร้างหนี้	เพิ่มสภาพคล่อง	พักชำระเงินต้น ๓ เดือนพร้อมพิจารณา ลดอัตราดอกเบี้ย* ลดดอกเบี้ยจ่ายของผู้ประกอบการ* Asset Warehousing
ช่วยเหลือแรงงาน		
ลดภาษีหัก ณ ที่จ่าย	ลดรายจ่าย	ลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย*
สนับสนุนเงินเดือนลูกจ้าง ปกส และ เยียวยาผู้ไม่อยู่ในระบบประกันสังคม	ลดผลกระทบ คนทำงาน	จ่ายเงินจากการว่างงานกรณีลาออก* จ่ายเงินจากการว่างงานกรณีถูกไล่ออก* จ่ายเงินจากการว่างงานกรณีผู้ประกันตนไม่ได้ ทำงานและไม่ได้รับค่าจ้าง* เยียวยา ๕,๐๐๐ บาท ผ่านโครงการ เราไม่ทิ้งกัน*

ตาราง ๒.๓ เปรียบเทียบความต้องการความช่วยเหลือของภาคเอกชนและการตอบสนองของภาครัฐ

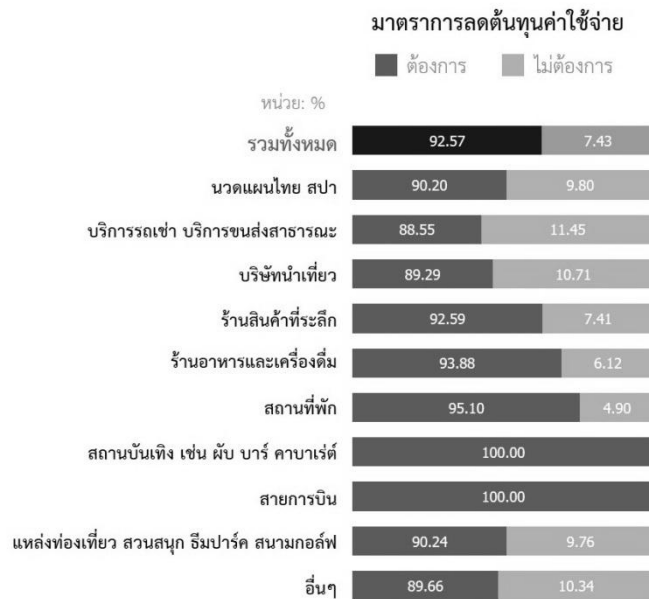
*มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวตามการประชุมคณะกรรมการนโยบายท่องเที่ยวแห่งชาติ

วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

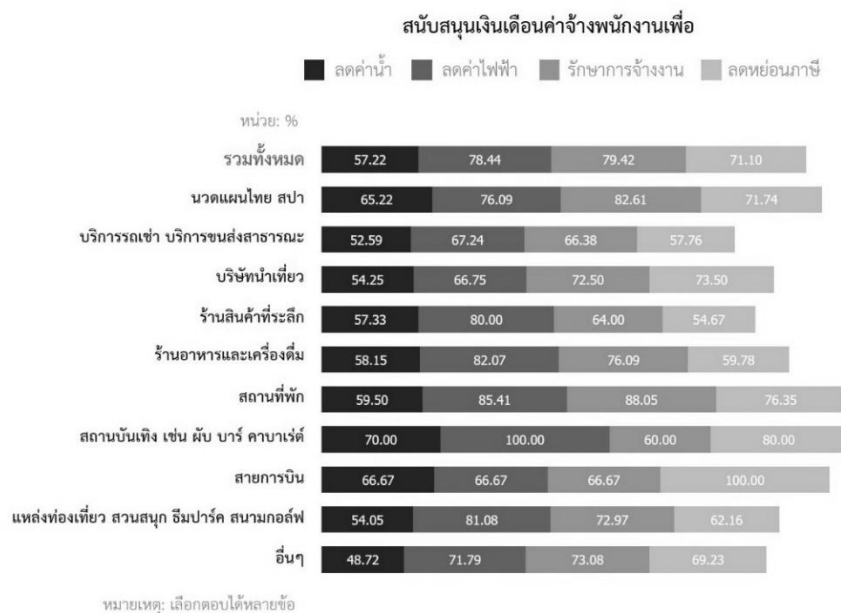
ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้สำรวจข้อมูล
ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประกอบการด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

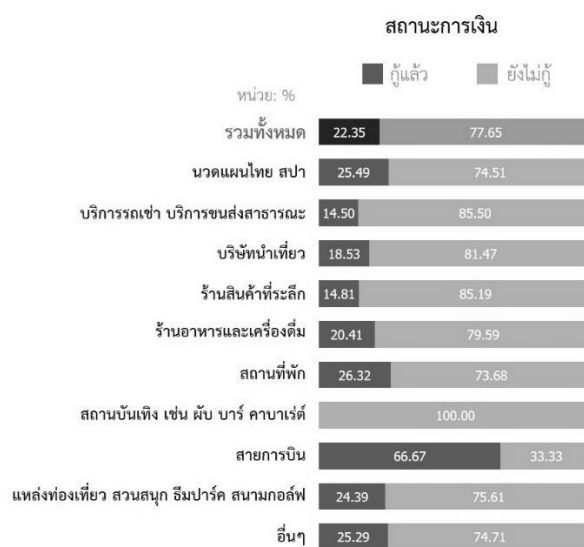
รูป ๒.๒๑ ความต้องการ มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan)
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

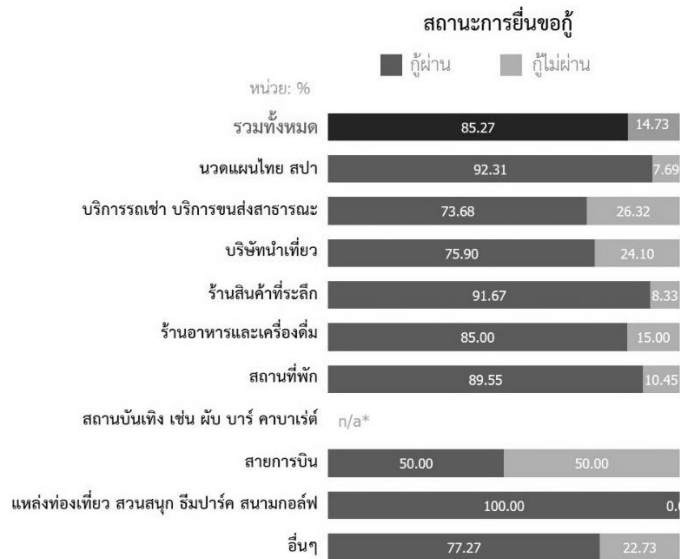
รูป ๒.๒๒ ความต้องการ มาตรการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาครัฐจะมีความพยายามเข้าช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วยมาตรการต่าง ๆ แต่ก็มีผู้ประกอบการจำนวนมากยังไม่สามารถได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้สรุปสถานะปัจจุบัน ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการขอยื่นกู้ Soft Loan ไว้ดังนี้

โดยมีสถานะของการยื่นกู้ ดังนี้

*หมายเหตุ: สถานบันเทิงยังไม่ได้อื่นขอกู้

รูป ๒.๒๕ สถานะของการยื่นกู้
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า หากผู้ประกอบการมีคุณสมบัติที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้และใช้สิทธิในการยื่นกู้ ผู้ประกอบการจะได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้กู้ จะต้องทำการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อทราบถึงสาเหตุและให้ความช่วยเหลือที่ตรงความต้องการต่อไป

๑.๕ สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวของไทย ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยงานด้านนโยบาย หน่วยงานขับเคลื่อน และสำนักวิจัยต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนของประเทศไทยได้ทำการประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไว้ดังตารางต่อไปนี้

หน่วยงาน	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ล้านคน)	จำนวนการท่องเที่ยวในประเทศ (ล้านครั้ง)	รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ลล.บาท)	รายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศ (ลล.บาท)	รายได้รวม (ลล.บาท)	การเติบโตของ GDP ของไทย (% yoy)	วันที่คาดการณ์
สภาพัฒน์ฯ	๓.๒		๐.๓๒			๒.๕ - ๓.๕	๑๕ ก.พ. ๖๔
สศค.	๕		๐.๒๖			๒.๘	๒๘ มี.ค. ๖๔
ก.ท่องเที่ยวฯ	๓.๕๗-๔.๙๙		๐.๒-๐.๒๙				๑๕ ก.พ. ๖๔
รพท.	๓.๐					๓.๐	๒๔ มี.ค. ๖๔
ศวจ.กสิกร	๒.๐-๔.๕	๙๐-๑๒๐	๐.๒๒-๐.๓๔	๐.๕-๐.๖๖	๐.๗๒-๑.๐	๒.๖	๗ มี.ค. ๖๔
EIC ไทยพาณิชย์	๓.๗					๒.๖	๑๑ มี.ค. ๖๔
ศวจ.กรุงศรี	๔.๐					๒.๕	๑๑ มี.ค. ๖๔
ศวจ.กรุงไทย	๔.๔	๑๐๙.๖				๒.๕	๑๓ มี.ค. ๖๔
ศวจ.KKP	๑.๐					๒.๗	๑๗ มี.ค. ๖๔

ตาราง ๒.๔ ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ทั้งนี้ คาดว่าประเทศจะเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ซึ่งเป็นช่วงที่การฉีดวัคซีนของประเทศมีความคืบหน้าไปแล้วเป็นส่วนใหญ่

เดือน	ปริมาณโดส	เป้าหมายผู้ที่ได้รับวัคซีน
ก.พ. ๒๕๖๔	๒ แสน	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข - บุคคลที่มีโรคประจำตัวบางโรค - ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป - เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วย - ประชาชนทั่วไปและแรงงานในพื้นที่ระบาด
มี.ค. - พ.ค. ๒๕๖๔	๑.๘ ล้าน	
มิ.ย. - ธ.ค. ๒๕๖๔	๒๖ ล้าน + จองเพิ่ม ๓๕ ล้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - แรงงานในภาคอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว - ผู้เดินทางระหว่างประเทศ - กลุ่มเป้าหมายระยะที่ ๑ ในจังหวัดที่เหลือ - บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่น

ตาราง ๒.๕ แผนการฉีดวัคซีนของประเทศไทย

ที่มา: การประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ในขณะที่ประเทศที่เป็นลูกค้าที่สำคัญของการท่องเที่ยวไทย มีกำหนดการฉีดวัคซีนและคาดการณ์ช่วงเวลาที่เหมาะสมของแต่ละประเทศเริ่มเดินทางออกนอกประเทศได้ ดังนี้

ประเทศ	เข้มที่ ๑	นักท่องเที่ยวเริ่มเดินทางได้
รัสเซีย	มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔	มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
จีน	กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
สิงคโปร์	กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔	เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
สหรัฐอเมริกา	มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เกาหลีใต้	มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
สหราชอาณาจักร	มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
สหภาพยุโรป (EU)	เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔	มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
อินเดีย	เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔	มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
อินโดนีเซีย	เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔	มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ญี่ปุ่น	พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ออสเตรเลีย	พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
สวีเดน	มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔	สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
มาเลเซีย	กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
สหราชอาณาจักร	กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔	พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ตาราง ๒.๖ กำหนดการฉีดวัคซีนของประเทศกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สำคัญของไทย

ที่มา: เอกสารนำเสนอ งานวิเคราะห์ตลาดต่างประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อสอดคล้องกับมาตรการการฉีดวัคซีนของไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขับเคลื่อนแผนการเปิดประเทศดังแสดงในตาราง

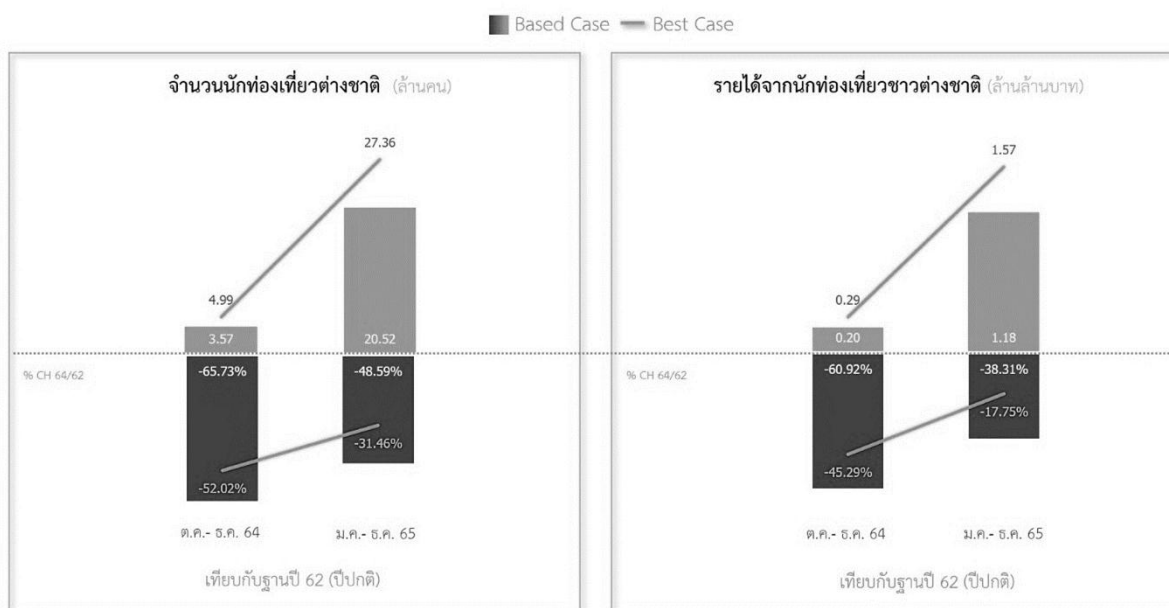
	Area Quarantine		Track and Trace
	เม.ย. - พ.ค. ๒๕๖๔	มิ.ย. - ก.ย. ๒๕๖๔	ต.ค. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป
เงื่อนไข	นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักในโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการและผ่านหลักเกณฑ์เท่านั้น	นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักในโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการและผ่านหลักเกณฑ์เท่านั้น	พิจารณายกเลิก COE บางประเทศ
จำนวนวันกักตัว	ได้รับวัคซีน กักตัว ๗ วัน ไม่ได้รับวัคซีน กักตัว ๑๐ วัน	ได้รับวัคซีน กักตัว ๗ วัน ไม่ได้รับวัคซีน กักตัว ๑๐ วัน	ไม่กักตัว ใช้ vaccine certificate และระบบติดตามตัว
พื้นที่เป้าหมาย	ภูเก็ต กระบี่ พังงา สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า) ชลบุรี เชียงใหม่ กทม.	ภูเก็ต กระบี่ พังงา สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า) ชลบุรี เชียงใหม่ กทม.	ทุกพื้นที่
กลุ่มเป้าหมาย	ประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำ ประเทศที่มีความเสี่ยงปานกลาง	ประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำ ประเทศที่มีความเสี่ยงปานกลาง	
กิจกรรมที่ทำได้	การใช้ห้อง fitness ออกกำลังกายกลางแจ้ง	การใช้ห้อง fitness ออกกำลังกายกลางแจ้ง	

	Area Quarantine		Track and Trace
	เม.ย. - พ.ค. ๒๕๖๔	มิ.ย. - ก.ย. ๒๕๖๔	ต.ค. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป
	ว่ายนํ้า ปั่นจักรยาน (สถานที่ปิด) ซื้อสินค้า	ว่ายนํ้า ปั่นจักรยาน (สถานที่ปิด) ซื้อสินค้า รับประทานอาหารใน ห้องอาหารโรงแรม นวด	

ตาราง ๒.๗ แผนการเปิดประเทศ

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จากข้อมูลด้านการกระจายของวัคซีนทั้งของไทยและของต่างประเทศ และแผนการเปิดประเทศที่รวบรวมและสรุปโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ไว้ดังนี้

รูป ๒.๒๖ ประมาณการจำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวไทย
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ทั้งนี้ตัวเลขดังกล่าวคาดการณ์ภายใต้สมมติฐาน ๔ ประการ ประกอบด้วย

๑. ไม่มีการระบาดระลอกใหม่
๒. มีการใช้วัคซีนในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่เป็นตลาดหลักด้านการท่องเที่ยวของไทย

๓. ไม่มีข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศ / ไม่มีการกักตัวในการเดินทางเข้าประเทศ
๔. Supply chain ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สายการบิน โรงแรม บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

๒. นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลก แผนระดับนานาชาติ ระดับนโยบาย และระดับส่วนกลาง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ซึ่งสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นแผนระดับชาติหรือกรอบพัฒนาประเทศระยะยาวที่วางรากฐานการพัฒนาของประเทศไทย เพื่อให้ประเทศบรรลุวิสัยทัศน์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยครอบคลุมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ที่มุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลัก คือการพัฒนาให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดีกินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและปัญหาความขัดแย้งในสังคม ตลอดจนสามารถรับมือกับ ภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ในส่วนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มียุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กล่าวถึงการส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญ ภายใต้แผนย่อยในการพัฒนา ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ส่งเสริม การท่องเที่ยวผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น (๒) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติของโลก รวมทั้งกีฬา (๓) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย โดยการผสมผสาน “ศาสตร์” และความชำนาญของการดูแลรักษาด้วยภูมิปัญญาไทยกับ “ศิลป์” และความละเอียดอ่อนในการให้บริการแบบไทยเพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ (๔) ท่องเที่ยวเรือสำราญทางน้ำ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงเรือสำราญทางทะเลและชายฝั่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

ลุ่มน้ำที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น และ (๕) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศเพื่อขยายการท่องเที่ยวของไทยและภูมิภาคไปพร้อมกัน

ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กล่าวถึง ประเด็นที่ ๑ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ในประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ การท่องเที่ยว ช่วยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ผ่านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ และประเด็นที่ ๒ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยการ (๑) ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างทรัพยากรใหม่ ทั้งทางทะเลและชายฝั่ง โดยยังคงไว้ซึ่งแหล่งปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว (๒) พื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบและมิโนบาย การจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่าง เป็นองค์รวม โดยจัดการชายฝั่งประเทศไทยทั้งหมดแบบบูรณาการ (๓) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเล ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการท่องเที่ยวทางทะเลมีการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ การดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวทางทะเล การพัฒนาท่าเรือทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลรูปแบบใหม่ พัฒนาประเทศให้ เป็นศูนย์กลางท่าเรือสำราญในภูมิภาค แหล่งท่องเที่ยวดำน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวใน อนาคต และ (๔) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก โดยมุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ เน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของ นักท่องเที่ยว และเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพแต่ยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศ ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิด การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยว เชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การท่องเที่ยว เชื่อมโยงภูมิภาค และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) จะมุ่งบรรลุ เป้าหมาย ในระยะ ๕ ปีที่จะสามารถต่อยอดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการให้เติบโตอย่างสมดุลและ ยั่งยืนโดยมีแนวทางการพัฒนา ๓ แนวทาง ได้แก่ (๑) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยส่งเสริม การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ พัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว พื้นฟูความเชื่อมั่นและดำเนินกลยุทธ์ ทางการตลาด พัฒนาทักษะบุคลากร และพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย (๒) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัย จัดทำและบังคับใช้มาตรฐานด้าน การท่องเที่ยว โดยปรับปรุงให้อึดต่อการพัฒนาสำหรับอนาคต สอดคล้องกับสภาการณ์ และส่งเสริมให้คน ทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการท่องเที่ยวได้ (๓) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

๒.๔ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เป็นแผนสำหรับการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้สามารถ “ล้มแล้วลุกไว” (Resilience) โดยให้ความสำคัญใน ๓ มิติ ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) หรือความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤตให้ประเทศยังคงยืนหยัดและต้านทานความยากลำบากและฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วเมื่อภาวะวิกฤตผ่านพ้นไป (๒) การปรับตัว (Adapt) หรือความสามารถในการปรับทิศทางการพัฒนารูปแบบและแนวทางที่ดำเนินการอยู่ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน และบริบทการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หรือการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจรเป็นแนวทางการพัฒนาในประเด็นพัฒนาด้านการยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

๒.๕ แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายให้ความสำคัญกับกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเร่งด่วนสามารถดำเนินการและวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูงให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยเน้นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจสุขภาพผ่านโมเดล อารมณ์ดีมีความสุข (Happy Model) และขับเคลื่อน Medical and Wellness Hub เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยว กระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน และก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องและการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการสนับสนุนการท่องเที่ยวเรือสำราญทางน้ำ โดยต้องเตรียมความพร้อมด้านอุปทานเพื่อรองรับอุปสงค์ที่จะเพิ่มขึ้น

๓. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓.๑ สรุปผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะเวลาครึ่งแผนแรก

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะเวลาครึ่งแผนแรก จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด พบว่ามีตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานในระยะเวลาครึ่งแผนแรก สูงกว่าค่าเป้าหมายจำนวน ๑ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าค่าเป้าหมาย มีจำนวน ๘ ตัวชี้วัด ส่วนอีก ๑ ตัวชี้วัด ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลตามนิยามของตัวชี้วัดนั้น แสดงผลสรุปตามตารางที่ ๒.๘ ดังนี้

ตัวชี้วัดหลัก	ค่าเป้าหมาย	การประเมินผลการดำเนินงาน ในระยะครึ่งแผนแรก
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย	เพิ่มสูงขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๒ อันดับขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย	เป็น ๑ ใน ๓๐ อันดับแรกของโลก หรือ ๑ ใน ๗ อันดับแรกของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๓ ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของไทย ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๔ รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	มีอัตราการขยายตัว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๕ การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย	มีอัตราการขยายตัว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี	สูงกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๖ สัดส่วนการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน	ไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓ ของการเดินทางตลอดทั้งปี	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๗ รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดรอง (จังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนต่ำกว่า ๑ ล้านคน)	มีอัตราการขยายตัว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๒ ต่อปี	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๘ ดัชนีการรับรู้และเข้าใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวไทย	เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดนี้
ตัวชี้วัดที่ ๙ อันดับขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (TTCI) ของประเทศไทย ด้านความเด่นชัดของวัฒนธรรมและนันทนาการจากการสืบค้นออนไลน์ด้านการท่องเที่ยว (Cultural & Entertainment Tourism Digital Demand)	เป็น ๑ ใน ๑๐ อันดับแรกของโลก	ต่ำกว่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัดที่ ๑๐ ดัชนีด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวของประเทศไทยใน ๖ มิติที่สำคัญ	พัฒนาขึ้นอย่างน้อย ๑๐ อันดับ ในแต่ละมิติ	ต่ำกว่าเป้าหมาย

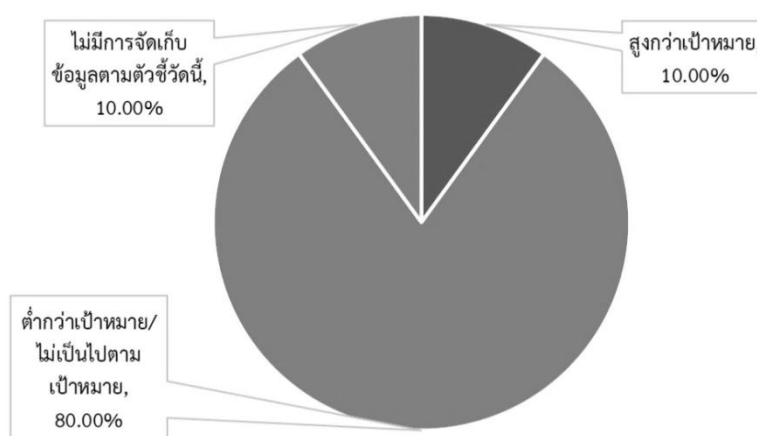
ตาราง ๒.๘ แสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก

การสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก ดังตาราง ๒.๙ และรูป ๒.๒๗

ผลการดำเนินงาน	จำนวนของตัวชี้วัดหลัก	ร้อยละ
เป็นไปตามเป้าหมาย	-	-
สูงกว่าเป้าหมาย	๑	๑๐.๐๐
ต่ำกว่าเป้าหมาย	๘	๘๐.๐๐
ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดนี้	๑	๑๐.๐๐
รวม	๑๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๒.๙ แสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักด้านการท่องเที่ยวของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก

รูป ๒.๒๗ สรุปการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลักของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในระยะครึ่งแผนแรก

๓.๒ สรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก

การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก จำนวน ๒๖ ตัวชี้วัด พบว่าในภาพรวมของผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ ในระยะครึ่งแผนแรก มีตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมายจำนวน ๑ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๓.๘๕) ตัวชี้วัดที่เป็นไปตามเป้าหมาย ๖ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๒๓.๐๗) ตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าเป้าหมาย ๑๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๕๐) ตัวชี้วัดที่มีข้อมูลอยู่แต่ข้อมูลเหล่านั้นยังไม่มีมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ หรือมีข้อมูลแต่ไม่ครอบคลุมตามขอบเขตของตัวชี้วัด จำนวน ๑ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๓.๘๕)

ส่วนตัวชี้วัดที่ยังไม่มีข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผล การดำเนินงานในระยะครึ่งแผนแรกมี ๕ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๑๙.๒๓)

ทั้งนี้ หากพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในระยะครึ่งแผนแรกรายยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาจากร้อยละของตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายร่วมกับร้อยละของตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายพบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดมากที่สุดคือ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความสมดุลให้การท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๐ มีผลสรุป ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มีความสำเร็จ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๙

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๐

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๐

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความสมดุลให้การท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว มีความสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มีความสำเร็จ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๐

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงตัวชี้วัดที่มีข้อมูลอยู่แต่ข้อมูลเหล่านั้นยังไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบหรือมีข้อมูลแต่ไม่ครอบคลุมตามขอบเขตของตัวชี้วัด ซึ่งทำให้ไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเหล่านั้นได้ โดยพบว่ามีเพียง ๑ ตัวชี้วัดเท่านั้น คือ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๑ คือ จำนวนเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน

นอกจากนั้น หากพิจารณาถึงตัวชี้วัดที่ไม่มีข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน พบว่ามีใน ๒ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว มี ๑ ตัวชี้วัด คือ จำนวนบุคลากรไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับรองมาตรฐาน MRA (Mutual Recognition Arrangement) ของ ASEAN

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ มี ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่

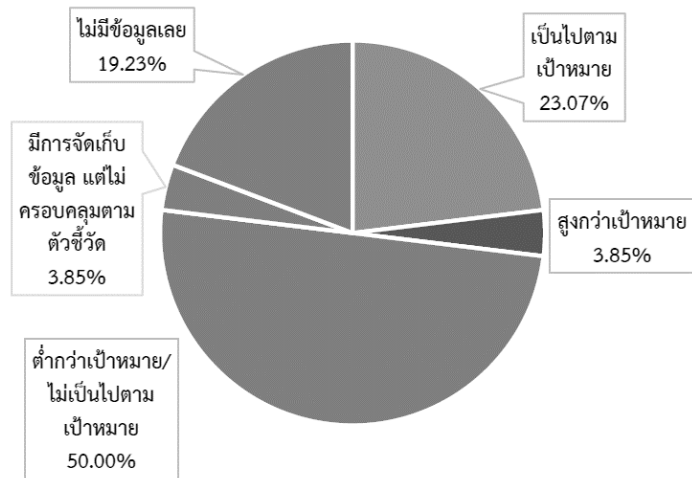
- (๑) ระดับความพึงพอใจด้านการบูรณาการแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ
- (๒) ระดับความพึงพอใจด้านการสนับสนุนจากส่วนกลางในการทำงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ
- (๓) ระดับความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ
- (๔) ระดับความพึงพอใจด้านกฎหมายและข้อบังคับด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

โดยการสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก แสดงดังตารางที่ ๒.๑๐ และ รูปที่ ๒.๒๘ และ ๒.๒๙

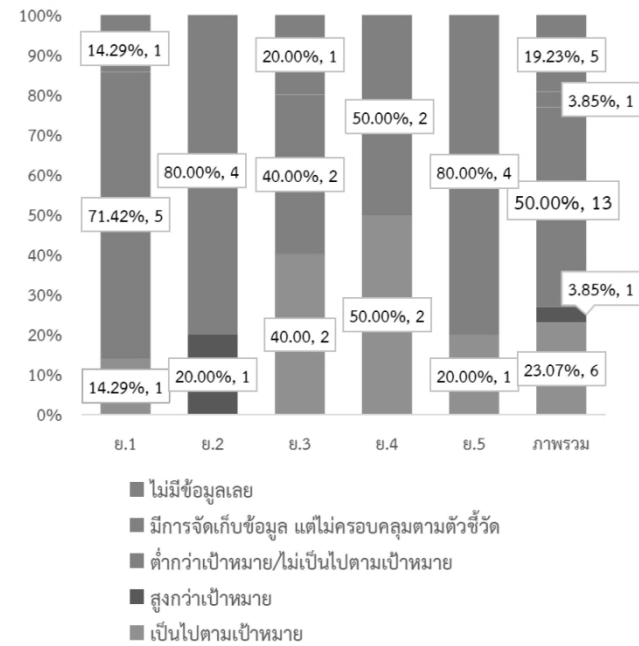
ยุทธศาสตร์ ที่	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์										รวม	
	เป็นไปตามเป้าหมาย		สูงกว่าเป้าหมาย		ต่ำกว่าเป้าหมาย/ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย		มีข้อมูล แต่ยังไม่มีการจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ/ มีข้อมูล แต่ไม่ครอบคลุมตาม ตัวชี้วัด		ไม่มีข้อมูลเลย			
	จำนวน ของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ	จำนวน ของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ	จำนวน ของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ	จำนวนของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ	จำนวนของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ	จำนวนของ ตัวชี้วัด	ร้อยละ
๑	๑	๑๔.๒๙	-	-	๕	๗๑.๔๒	๑	๑๔.๒๙	-	-	๗	๑๐๐.๐๐
๒	-	-	๑	๒๐.๐๐	๔	๘๐.๐๐	-	-	-	-	๕	๑๐๐.๐๐
๓	๒	๔๐.๐๐	-	-	๒	๔๐.๐๐	-	-	๑	๒๐.๐๐	๕	๑๐๐.๐๐
๔	๒	๕๐.๐๐	-	-	๒	๕๐.๐๐	-	-	-	-	๔	๑๐๐.๐๐
๕	๑	๒๐.๐๐	-	-	-	-	-	-	๔	๘๐.๐๐	๕	๑๐๐.๐๐
รวม	๖	๒๓.๐๗	๑	๓.๘๕	๑๓	๕๐.๐๐	๑	๓.๘๕	๕	๑๙.๒๓	๒๖	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๒.๑๐ แสดงผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระยะครึ่งแผนแรก

รูป ๒.๒๘ ภาพรวมผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในระยะครึ่งแผนแรก

รูป ๒.๒๙ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในระยะครึ่งแผนแรก

๔. เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพของการท่องเที่ยวไทยและโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง

ด้วยเหตุที่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ นี้จัดทำขึ้นเพื่อสอดคล้องกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้พิจารณาถึงความสอดคล้องกับแผนแม่บทฉบับดังกล่าว และเพื่อให้การท่องเที่ยวยังคงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ การพิจารณาถึงโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง

๔.๑ ความสอดคล้องกับแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กรอบแนวคิดการพัฒนาของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้สามารถ “ลี้มแล้วลุกไว” (Resilience) โดยให้ความสำคัญกับ ๓ มิติที่สำคัญ ได้แก่

การพร้อมรับ (Cope) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤตให้ประเทศยังคงยืนหยัดและต้านทานความยากลำบาก รวมถึงสามารถฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วเมื่อภาวะวิกฤตผ่านพ้นไป โดยให้ความสำคัญกับการลดความเปราะบาง ผ่านการลดจุดอ่อนและขจัดข้อจำกัดเดิมที่ประเทศเผชิญ พร้อมกับเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเต็ม ศักยภาพภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

การปรับตัว (Adapt) หมายถึง การปรับทิศทาง การพัฒนา รูปแบบ และแนวทางที่ดำเนินการอยู่ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน และบริบทการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และให้ความสำคัญกับการกระจายความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ และพร้อมปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อแสวงหาแนวทางในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐาน เช่น กฎหมาย ระเบียบ นโยบาย และสถาบัน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพโดยรวมของประเทศ เพื่อพลิกวิกฤตจากแรงกดดันทั้งภายนอกและภายในให้เป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง เป็นธรรม และยั่งยืน

โดยกำหนดประเด็นพัฒนาไว้รวม ๔ ประเด็นพัฒนา และแต่ละประเด็นพัฒนาจะมีแนวทางการพัฒนาที่มีแนวทางการพัฒนาย่อยที่นำไปสู่ การพร้อมรับ ปรับตัว และเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโต ซึ่งแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) จะเข้าไปมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวได้ ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy)			
๑.๑ การส่งเสริมการจ้างงาน	๑) รักษาการจ้างงานภายในประเทศเดิมโดยเฉพาะในสาขาที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19	๑) ส่งเสริมการสร้างงานกับภาคเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต ๒) ส่งเสริมการจ้างงานสูงอายุเพื่อสามารถพึ่งตนเองได้	๑) โยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตที่มีผลิตภาพ รายได้ และใช้ทักษะสูงกว่า ๒) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการดึงดูดแรงงานทักษะสูงให้เข้ามาทำงานในประเทศ และส่งเสริมการถ่ายทอดทักษะ และองค์ความรู้ให้แก่แรงงานในประเทศ
๑.๒ การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพ SMEs	๑) เร่งแก้ปัญหาสภาพคล่องของ SMEs ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยการแบ่งเบาภาระ ปรับโครงสร้างหนี้ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อและแหล่งเงินทุนด้วยต้นทุนที่เหมาะสม เพื่อให้ธุรกิจที่มีศักยภาพยังสามารถอยู่รอดและรักษาการจ้างงานต่อไปได้	๑) ส่งเสริม SMEs และวิสาหกิจชุมชนปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ เช่น สินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อสุขภาพ และสินค้าสีเขียว ๒) สร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจขนาดใหญ่ช่วย SMEs ในการพัฒนาและสร้างมูลค่าทางธุรกิจ ๓) ส่งเสริมการระดมทุนผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลาย ๔) สนับสนุนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและเพื่อศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs ในระดับพื้นที่	๑) ปรับโครงสร้างปัจจัยแวดล้อมทั้งระบบเพื่อขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ และยกระดับประสิทธิภาพของ SMEs ๒) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาและป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ๓) บูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือและสนับสนุน SMEs
๑.๓ การกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังหัวเมืองหลักในภูมิภาคและเมืองรอง		๑) พัฒนาเมืองให้น่าอยู่	๑) เสริมสร้างจุดเด่นทางเศรษฐกิจของแต่ละกลุ่มจังหวัด ๒) เพิ่มศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการให้บริการสาธารณะรวมถึงมีความสามารถในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ๓) ยกระดับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth)			
๒.๑ การส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ ครบวงจร	๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการทางสุขภาพ ๒) ขยายช่องทางการตลาดทั้งการแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทย	๒) เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและอุตสาหกรรมอาหาร	
๒.๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ	๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ ๒) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย ๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ พัฒนาชุมชนผู้ประกอบการ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของท้องถิ่น	๑) ปรับรูปแบบการท่องเที่ยวภายใต้เงื่อนไขความปลอดภัยจากโรคระบาด โดยใช้จุดแข็งของไทยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มกำลังซื้อสูง และการท่องเที่ยวแบบ เที่ยวไป ทำงานไป ๒) เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์ และพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ และใช้เทคโนโลยีทำการตลาดและสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่	๑) เปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบเป็นเชิงคุณภาพแทนปริมาณ ทั้งแนวทางการส่งเสริมการลงทุน รูปแบบการท่องเที่ยวที่สนับสนุน กลไกและวิธีการติดตามประเมินผล ๒) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อกระจายรายได้ยังชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital)			
๓.๑ การพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้	๑) ส่งเสริมแรงงานที่ได้รับผลกระทบโควิดให้ได้รับการฝึกอบรมยกระดับทักษะและปรับศักยภาพให้เหมาะสมกับธุรกิจและโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการฝึกทักษะแรงงาน	๑) ส่งเสริมให้แรงงานมีทักษะที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวสู่อาชีพใหม่ ๒) ปรับรูปแบบการเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อภาวะวิกฤตมากขึ้น ๓) ส่งเสริมทักษะจำเป็นเช่น ภาษาต่างประเทศ ทักษะดิจิทัล ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการเงิน ทักษะทางอารมณ์	๑) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนปฏิรูปการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

แนวทางการพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors)			
๔.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบ เช่น ระบบบริหารจัดการข้อมูล ระบบบริหารจัดการแรงงานวิจัย ระบบการแก้ปัญหาและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่าง ๆ	๑) ส่งเสริมการพัฒนาใช้ประโยชน์ และประยุกต์ใช้โครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น โรงแรมจากเป้าหมายรองรับนักท่องเที่ยว เป็น สถานพักผ่อนดูแลผู้สูงอายุแบบระยะยาว หรือ สถานที่พัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น	
๔.๒ การเสริมสร้างความมั่นคงและการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑) ส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลเทคโนโลยี นวัตกรรมให้สามารถตอบสนองความต้องการผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม	๑) พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการภาวะวิกฤตให้มีประสิทธิภาพ	๑) เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงในพื้นที่ของตนเอง

ตาราง ๒.๑๑ กรอบแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)
เพื่อขับเคลื่อนตามแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ

๔.๒ โอกาสการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ที่ผ่านมา รายได้จากการท่องเที่ยวของไทยเพิ่มขึ้นจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวของประเทศถูกทำให้เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ต่อไป ประเทศจะไม่สามารถรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระยะยาวต่อไปได้

แม้จะมีการกล่าวถึงและมีความพยายามทำให้การท่องเที่ยวของประเทศเปลี่ยนจากการเน้นปริมาณเป็นการเน้นคุณภาพมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากในภาวะปกติที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีรายได้ดีจากการท่องเที่ยวจะไม่มีใครสนใจเข้าร่วมมากนักเนื่องจากต้องใช้เวลาและทรัพยากรไปกับการต้อนรับนักท่องเที่ยว ดังนั้น ในช่วงที่ว่างเว้นจากการต้อนรับนักท่องเที่ยว ประกอบกับสถานการณ์ด้านการควบคุมโรคระบาดที่เป็นสถานการณ์บังคับ จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะเชิญชวนและจูงใจทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วยกันยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการปรับปรุงและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยทั้งระบบโดยบรรจุไว้อย่างเป็นทางการในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ฉบับนี้

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีการพัฒนาและเติบโตอย่างต่อเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวอยู่ในอันดับที่ดีขึ้นและแหล่งท่องเที่ยวของไทยได้รับความนิยมติดอันดับต้น ๆ ของโลก อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยยังประสบปัญหาด้านความยั่งยืนของทรัพยากรท่องเที่ยว ปัญหาสภาพลักษณะด้านความปลอดภัย ความสะอาดถูกสุขอนามัยของแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพมาตรฐานการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยว และการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ดังนั้นการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในระยะต่อไป จึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของศักยภาพและโอกาสของประเทศ ไทยควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาพื้นฐาน เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในตลาดโลก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา รักษา และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

เป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศคือการปรับสมดุลการท่องเที่ยว การเชิดชูวิถีไทย และการเน้น “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบที่การท่องเที่ยวของไทยควรแสดงและคงไว้ ได้แก่ การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย การให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของทรัพยากรท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว การกระจายรายได้และกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศ ซึ่งได้มีการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ ๕ ปี ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก ดังนั้น เพื่อให้ประเทศมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จึงได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยโดยเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งนโยบายของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่พึ่งพาต่างประเทศมากเกินไป มีความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก พึ่งพาการท่องเที่ยวในประเทศ และฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนตามแนวทางการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ รวมทั้งใช้ความได้เปรียบทางยุทธศาสตร์ Geopolitical ของไทยในการเป็นจุดเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคทั้งอาเซียน อาเซียนบวกสาม อาเซียนบวกหก รวมถึงนโยบายด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เช่น นโยบายสร้างเมืองการบิน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และนโยบายระเบียบเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับนี้ มีรายละเอียดเป้าหมาย ตัวชี้วัด พันธกิจ ประเด็นพัฒนาและแนวทางการดำเนินงานในระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เป็นการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ ๒ ปี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายในเพื่อการฟื้นตัวอย่างมีความรับผิดชอบ และเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้

“เข้มแข็งจากภายใน ฟื้นตัวอย่างมีความรับผิดชอบ จุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค (Strength from within – responsible recovery, regional tourism connectivity)”

โดยมีแนวคิดในการพัฒนาตามองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

๑) นโยบายของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลระหว่างภายในและภายนอกมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ

๒) การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนตามแนวทางการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ

๓) จุดเชื่อมโยงที่เกิดจากความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ (Geopolitical) ของไทย การเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคทั้งอาเซียน อาเซียนบวกสาม อาเซียนบวกหก รวมถึงนโยบายด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เช่น นโยบายสร้างเมืองการบิน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และนโยบายระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ

๒. เป้าหมาย

๒.๑ การท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

๒.๒ ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๒.๓ ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค

๓. ตัวชี้วัด

๓.๑ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทย

๓.๒ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

๓.๓ อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน

๔. พันธกิจ

๔.๑ พัฒนาคูณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว เมื่อวิกฤตผ่านพ้นไป รวมถึงสามารถปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องได้อย่างรวดเร็ว

๔.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และปรับปรุงปัจจัยเอื้อเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลังสภาวะวิกฤต และเอื้อต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปรับตัวสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

๔.๓ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งบุคลากรของรัฐและของเอกชน ทั้งในระดับผู้ประกอบการ และระดับปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของไทยไปสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๔.๔ พัฒนาระบบการและเครื่องมือทางการตลาดในการปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวในด้านของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๔.๕ พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐในฐานะผู้บริหารจัดการการท่องเที่ยวในภาพรวม ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ โดยคำนึงถึงความยั่งยืน และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่ทุกพื้นที่

๕. ประเด็นพัฒนา

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) จึงได้กำหนดประเด็นพัฒนาออกเป็น ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคูณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงปัจจัยเอื้อ
ให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

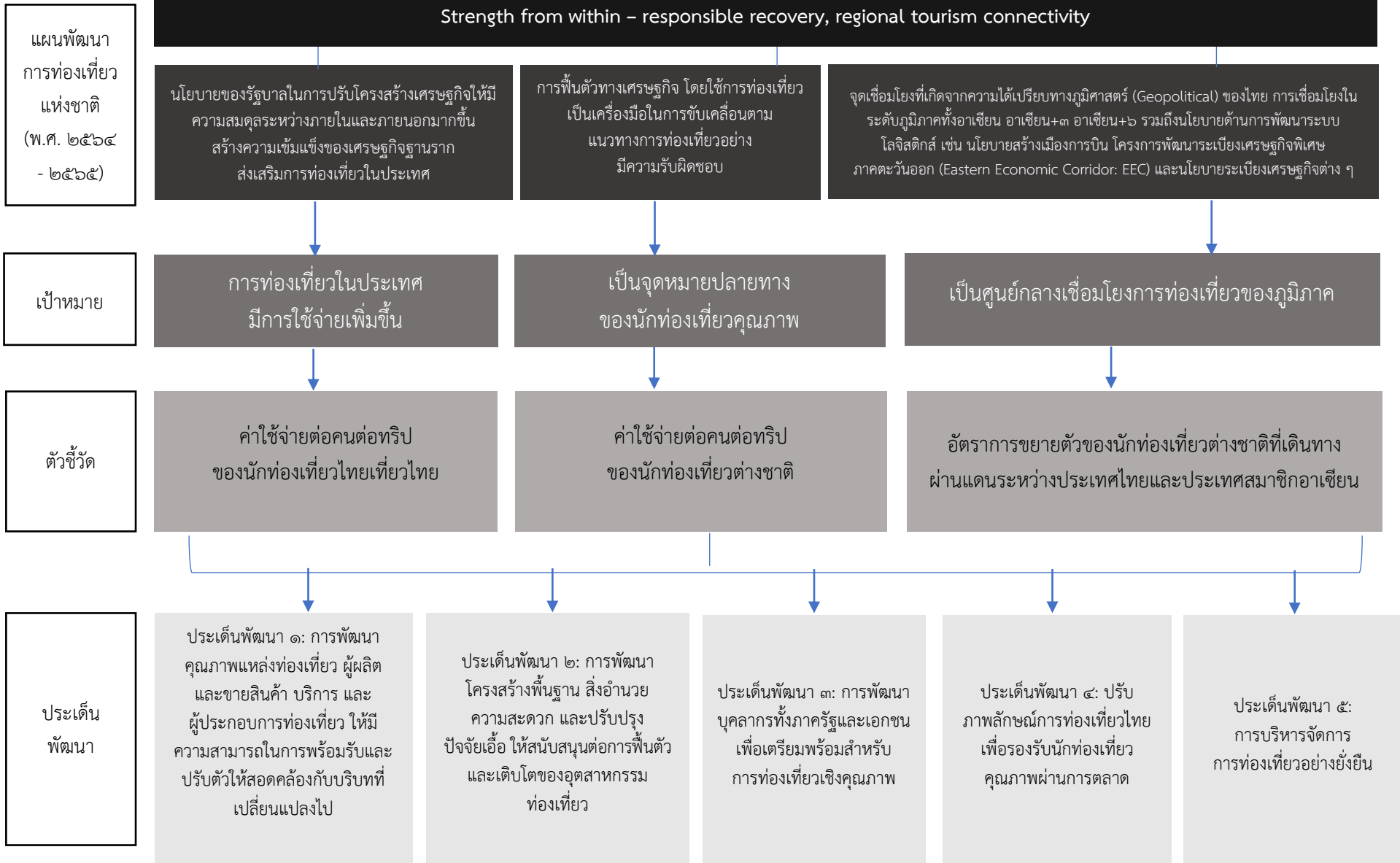
ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยว
เชิงคุณภาพ

ประเด็นพัฒนาที่ ๔ ปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด

ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เข้มแข็งจากภายใน พื้นตัวอย่างมีความรับผิดชอบ
จุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของภูมิภาค

Strength from within – responsible recovery, regional tourism connectivity

ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

พื้นฐานการเติบโตของการท่องเที่ยวมีปัจจัยหลักที่คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ที่ต้องได้มาตรฐานระดับสากลและมีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยการพัฒนาต้องเกิดขึ้นอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความสมดุลทั้งในด้านพื้นที่ เวลา และกลุ่มการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการกระจายนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่งคั่งในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

๑. เป้าหมาย

๑.๑ ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีความสามารถยังชีพอยู่ได้ และได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

๑.๒ แหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว มีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากมาตรการของรัฐบาล

๒.๒ จำนวนแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

๒.๓ จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้รับการยกระดับศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ผลักดันมาตรการเพื่อการเยียวยา พื้นฟู ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๓.๒ ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติให้กับผู้ประกอบการ และใช้จุดแข็งของไทยให้เป็นจุดหมายปลายทางของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๓.๓ ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓.๔ ส่งเสริมการฟื้นฟูและรักษาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

๓.๕ ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพให้ปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต เช่น สินค้าและบริการเพื่อสุขภาพ สินค้าสีเขียว และสินค้าที่มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงปัจจัยเอื้อให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งล้วนมีส่วนในการส่งเสริมประสบการณ์ในการท่องเที่ยว โดยในประเด็นพัฒนานี้ เน้นด้านการพัฒนาระบบคมนาคมในทุกรูปแบบ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ การพัฒนาความปลอดภัยและสุขอนามัยอย่างเป็นระบบ และการปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๑. เป้าหมาย

๑.๑ แหล่งท่องเที่ยวมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๑.๒ กฎระเบียบและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาระดับมาตรฐาน

๒.๒ จำนวนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยว ได้รับการปรับปรุงแก้ไข

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการพัฒนาเมืองน่าอยู่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓.๒ ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓.๓ ส่งเสริมการพัฒนา ใช้ประโยชน์ และประยุกต์ใช้โครงสร้างพื้นฐานของรัฐให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาประเทศ

๓.๔ ส่งเสริมการปรับตัวของแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้าสู่ Tourism 4.0

๓.๕ สนับสนุนการเพิ่มเติม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกฎระเบียบและสถาบันให้เอื้อต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวผ่านการยกระดับคุณภาพสู่ระดับสากล เพื่อให้ทัดเทียมขีดความสามารถของบุคลากรในระดับโลกและเพื่อเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับประชาชนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

๑. เป้าหมาย

๑.๑ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนมีทักษะสูงขั้นและพร้อมรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๑.๒ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความร่วมมือในการพัฒนาทักษะบุคลากรของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาทักษะให้ได้มาตรฐานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๒.๒ จำนวนสถาบันการศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการและองค์ความรู้ด้านการวางแผนการท่องเที่ยว

๒.๓ จำนวนผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาทักษะการบริหารระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

๓.๒ ส่งเสริมการยกระดับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรระดับบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓.๓ ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการยกระดับและพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้ประกอบการและแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด

การพัฒนาการตลาดของการท่องเที่ยวไทยอย่างมีสมดุล เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มและการพัฒนาเครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและกระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวไทย กอปรกับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์อย่างไทย และการปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

๑. เป้าหมาย

๑.๑ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวไทย

๒.๒ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

๒.๓ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

๒.๔ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศเพื่อให้มีเงินหมุนเวียนกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ

๓.๒ บริหารภาพลักษณ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นประเทศในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างปลอดภัย และประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

๓.๓ ส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกับเครือข่ายในห่วงโซ่การท่องเที่ยวเพื่อรักษาตลาดด้านการท่องเที่ยว และเชื่อมโยงภูมิภาค

๓.๔ ส่งเสริมการตลาดล่วงหน้าเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๓.๕ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ใช้เทคโนโลยีทำการตลาดและสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนคือปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อการวิเคราะห์และวางแผน รวมถึงการส่งเสริมการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคโดยรวม

๑. เป้าหมาย

๑.๑ หน่วยงานท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการการบริการสาธารณะที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

๑.๒ มีการใช้งานระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๑.๓ มีการกระจายรายได้การท่องเที่ยวในภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๒. ตัวชี้วัด

๒.๑ จำนวนหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๒ จำนวนหน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติราชการ / แผนงาน แนวทาง การนำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๓ จำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการให้บริการสาธารณะรวมถึงมีความสามารถในการจัดการเชิงพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว

๓.๒ ส่งเสริมการพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมและการใช้ฐานข้อมูล เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ ส่งเสริมศักยภาพให้เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสามารถและประสิทธิภาพในการวางแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

โครงการภายใต้ประเด็นพัฒนาที่ ๑-๕ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

ประเด็นพัฒนา ๑: การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

เป้าหมาย ๑: ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีความสามารถยังชีพอยู่ได้ และได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด ๑: จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากมาตรการของรัฐบาล

เป้าหมาย ๒: แหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว มีขีดความสามารถในระดับนานาชาติ

ตัวชี้วัด ๒: จำนวนแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

ตัวชี้วัด ๓: จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับการยกระดับศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. ผลักดันมาตรการเพื่อการเยียวยา พันฟูผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. แผนงานขับเคลื่อนการแก้ไข เยียวยา และ พันฟูผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑.๐๐๐๐	๑.๐๐๐๐
	๒. โครงการสร้างเสริมศักยภาพที่พัก โรงแรม ศูนย์กีฬา เพื่อเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว ในกรณีสถานการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติ และโรคติดต่อ ภายใต้แนวคิดการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑.๓๘๗๐	๗.๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๓. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้ภาวะวิกฤต	กรมการท่องเที่ยว	๕.๐๐๐๐	๕.๐๐๐๐
๒. ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติให้กับผู้ประกอบการและใช้จุดแข็งของไทยให้เป็นจุดหมายปลายทางของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ	๑. โครงการต้นแบบเพื่อยกระดับการให้บริการของสถานประกอบการสู่มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) ตามวิถีการท่องเที่ยวแนวใหม่ (New Normal Tourism Services) เพื่อมุ่งสู่การท่องเที่ยวคุณภาพสูง	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๓.๐๕๔๔	
	๒. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว	๖๕.๐๐๐๐	
	๓. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว Sand dune จ.ชุมพร ให้เข้าสู่มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว	๑๘.๒๖๐๓	
	๔. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวนานาชาติ	กรมการท่องเที่ยว	๕.๐๐๐๐	๕.๐๐๐๐
	๕. โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	กรมการท่องเที่ยว		๘.๙๑๖๕

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๖. โครงการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ	กรมการท่องเที่ยว		๑๕.๐๐๐๐
	๗. โครงการยกระดับมาตรฐานด้านสุขาภิบาลและการจัดการอนามัย ของสถานที่พักอาศัยชั่วคราว โรงแรม รีสอร์ท และสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว	กรมอนามัย		๑๐.๐๐๐๐
	๘. แผนงานยกระดับมาตรฐานสถานที่จัดงานและผู้ประกอบการไมซ์	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	๔.๐๘๐๐	๓๑.๑๐๐๐
๓. ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการพัฒนาอัตลักษณ์น่า มุ่งสู่เมืองสร้างสรรค์ (Creative City)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๗.๑๐๕๐	
	๒. โครงการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวสัมผัสประสบการณ์จังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๗๓๖๐
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบอาชาบำบัด	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๕.๐๐๐๐
	๔. โครงการศึกษาการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๐.๐๐๐๐
	๕. โครงการพัฒนาอัตลักษณ์เมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์	กรมการท่องเที่ยว		๒.๒๓๓๔

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๖. โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว อเล็กซานเดอร์มหาราช จ.อุบลราชธานี และ แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงโดยรอบ	กรมการท่องเที่ยว		๑๐.๐๐๐๐
	๗. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงความเชื่อ และจิตวิญญาณ ประเภท “มูเตลู”	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๘. โครงการส่งเสริมและการสร้างมูลค่า (Value) เครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย	กรมการท่องเที่ยว		๑๕.๐๐๐๐
	๙. โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวน้ำพุร้อน เชื่อมโยงจังหวัดระนอง พังงา และกระบี่	กรมการท่องเที่ยว		๓.๖๐๒๓
	๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเมืองท่องเที่ยว เชิงสุขภาพน้ำพุร้อน จังหวัดระนอง	กรมการท่องเที่ยว		๘.๕๙๓๒
	๑๑. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว Caravan and Camping	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๑๒. โครงการศึกษาเพื่อการประกาศเขตพื้นที่ พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว		๑๐๐.๐๐๐๐
	๑๓. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และ สุราษฎร์ธานี (Air Sea Land Southern Sports and Tourism Festival)	การกีฬาแห่งประเทศไทย	๓๕๖.๗๔๗๒	

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๑๔. โครงการพัฒนาเมืองกีฬา (Sports City)	การกีฬาแห่งประเทศไทย		๑๐๐.๐๐๐๐
	๑๕. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	๒๖๖.๙๓๑๕	๑๑๘.๕๒๗๐
	๑๖. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนอยู่ดีมีสุข (Happy CBT)	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๓๐.๐๐๐๐
	๑๗. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา	กรมทรัพยากรธรณี	๑๒.๕๐๖๑	๙.๐๐๐๐
	๑๘. โครงการจัดทำประติมากรรมอุทยานการเรียนรู้ใต้ท้องทะเลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๑๔.๔๔๗๒
	๑๙. โครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์สิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทยเฉลิมพระเกียรติ	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๗๘๖.๔๘๙๗
	๒๐. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	กรมศิลปากร		๑๔๖.๕๐๐๐
	๒๑. โครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกครบวงจร	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก		๑๕.๘๖๓๔

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๒๒. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	กรมการพัฒนาชุมชน		๑๒๔.๗๙๙๔
	๒๓. โครงการพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขตเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภาคเหนือ ด้วยการท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมล้านนา	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	๗.๔๗๔๕	๘.๗๙๕๐
	๒๔. โครงการเทศกาลความคิดสร้างสรรค์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	๑๐.๓๒๙๖	๘.๒๐๙๕
๔. ส่งเสริมการฟื้นฟูและรักษาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น	๑. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเพื่อความปลอดภัยและยั่งยืน ภายใต้นโยบายด้านความปลอดภัยและการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Promote the Eco-Tourism for Safety & Sustainability)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๙.๐๐๐๐	
	๒. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	กรมท่องเที่ยว		
	๓. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	๙๙.๒๓๗๘	๘๒.๕๐๙๒

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๔. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพุร้อนอย่างยั่งยืน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๐.๐๐๐๐
	๕. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๒.๕๒๖๑
	๖. โครงการป้องกันและเฝ้าระวังภัยจากแมงกะพรุนพิษ ในพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๒๔.๐๐๐๐
	๗. โครงการติดตั้งทุ่นผูกเรือเพื่อการอนุรักษ์ปะการังในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๑๖.๕๐๐๐
	๘. โครงการติดตั้งทุ่นปล่อยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ฝั่งอันดามัน และ อ่าวไทย	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		๒๒๖.๕๒๕๐
	๙. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	กรมป่าไม้		๑๓๓.๖๓๙๕
	๑๐. โครงการบริหารจัดการการท่องเที่ยวพื้นที่เกาะอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา หมู่เกาะฝั่งทะเลตะวันออก และเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)		๕๐.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๕. ส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพให้ปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต เช่น สินค้าและบริการเพื่อสุขภาพ สินค้าสีเขียว และสินค้าที่มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่น	๑. โครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Hub)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๓๐.๐๐๐๐
	๒. โครงการศึกษาการพัฒนาเมืองผู้สูงอายุและเมืองแห่งการพักผ่อนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๐.๐๐๐๐
	๓. โครงการพัฒนาอาหารสมุนไพรและกัญชาสำหรับชุมชน	กรมการท่องเที่ยว		๓.๐๐๐๐
	๔. โครงการยกระดับชุมชนโครงการโคกหนองนาโมเดลให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวต้นแบบ	กรมการท่องเที่ยว		๓๐.๐๐๐๐
	๕. โครงการฝึกทักษะในโลกกว้างผ่านผืนฟาร์มแห่งการเรียนรู้ (Farm Schools)	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๓.๐๔๔๓
	๖. โครงการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	กระทรวงวัฒนธรรม		๓๔.๐๐๐๐
	๗. โครงการยกระดับวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา		๒.๐๐๐๐
	๘. โครงการสร้างรายได้ด้วยการท่องเที่ยวชีวภาพ	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)		๖.๑๔๐๐

ประเด็นพัฒนา ๒: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และปรับปรุงปัจจัยเอื้อ ให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

เป้าหมาย ๑: แหล่งท่องเที่ยวมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัด ๑: แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาระดับมาตรฐาน

เป้าหมาย ๒: กฎระเบียบและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัด ๒: จำนวนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยว ได้รับการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการสร้างต้นแบบเมืองท่องเที่ยว ที่ปลอดภัย (Tourism Model Resilient City)	สำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา		๑๒.๐๐๐๐
	๒. โครงการพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดภัย สำหรับนักท่องเที่ยว (Safety Zone)	กรมการท่องเที่ยว	๑๕.๐๐๐๐	
	๓. แผนงานเพิ่มศักยภาพการจัดการ ด้านความปลอดภัย	กรมการท่องเที่ยว	๑๕.๐๐๐๐	๑๘๑.๗๗๔๙
	๔. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนา เส้นทางปลอดภัย เดิมสุข	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๕. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนา ห้องรับแขกประเทศไทย	กรมการท่องเที่ยว		๒.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลงานประเพณีและวัฒนธรรม	กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว		๑๕.๐๑๒๕
	๗. โครงการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวของประเทศไทย	กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว		๑๐.๐๐๐๐
	๘. โครงการพัฒนามาตรฐานงานตำรวจด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวปลอดภัย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		๒๕.๐๐๐๐
๒. ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐
	๒. โครงการพัฒนาและยกระดับข้อมูลดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๐.๐๐๐๐
	๓. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ กรมการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว		๑๕.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๔. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกลาง เพื่อพัฒนา E-Service บริการประชาชน และพัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ระยะที่ ๑	กรมการท่องเที่ยว		๔๘.๓๙๕๐
	๕. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวด้วยระบบใบสั่งงานมัลติเคสก์ ระยะที่ ๒	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๖. โครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ ดูแล และบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่าย ระบบรักษาความปลอดภัยเครือข่ายและห้องปฏิบัติการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว		๑๑.๓๓๕๔
	๗. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งศูนย์บริการให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ DOT Call Center	กรมการท่องเที่ยว		๗.๐๐๐
	๘. โครงการค่าใช้จ่ายในการดูแล และบำรุงรักษาการกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวด้วยระบบใบสั่งงานมัลติเคสก์	กรมการท่องเที่ยว		๒.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวด้วยศูนย์ปฏิบัติการบริหารสถานการณ์และบูรณาการข้อมูล	กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว		๑๐.๐๐๐๐
	๑๐. โครงการบูรณาการระบบบริการรับแจ้งเหตุนักท่องเที่ยว ๑๑๕๕ และศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวแบบรวมศูนย์	กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว		๒๑.๙๓๔๐
	๑๑. โครงการศูนย์ประสานงานและอำนวยความสะดวกสำหรับธุรกิจไมซ์ (One Stop Service for MICE)	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	๒.๕๐๐๐	๒.๕๐๐๐
๓. ส่งเสริมการพัฒนา ใช้ประโยชน์และประยุกต์ใช้โครงสร้างพื้นฐานของรัฐให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาประเทศ	๑. โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวรถไฟเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว		๑๐.๐๐๐๐
	๒. โครงการศึกษาและสำรวจออกแบบเพื่อพัฒนาท่าเรือแวะพัก รองรับเรือสำราญขนาดใหญ่สนับสนุน Thailand Rivera ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ ระนอง	กรมเจ้าท่า		๒๕.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๓. โครงการก่อสร้างท่าเรือเกาะกูด ซีฟร็อนสนับสนุนการท่องเที่ยว ต.เกาะกูด อ.เกาะกูด จ.ตราด	กรมเจ้าท่า		๒๖๐.๐๐๐๐
	๔. โครงการศึกษาความเหมาะสม ด้านเศรษฐศาสตร์ วิศวกรรม และ สิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาท่าเรือส่งเสริม การท่องเที่ยวบริเวณหาดบางเสร่ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	กรมเจ้าท่า		๑๘.๓๓๐๐
	๕. โครงการศึกษาวางแผนแม่บท เพื่อพัฒนาท่าเรือสำราญขนาดใหญ่ (Cruise Terminal) และสำรวจ ออกแบบท่าเรือสำราญขนาดใหญ่ บริเวณชายฝั่งอันดามัน (ผูกพัน ๖๓-๖๕)	กรมเจ้าท่า		๗๐.๐๐๐๐
	๖. โครงการทางหลวงชนบท เพื่อการท่องเที่ยว	กรมทางหลวงชนบท		๑,๙๒๗.๑๕๗๔
	๗. โครงการยกระดับการอำนวยความสะดวก ผู้โดยสาร ด้านตรวจคนเข้าเมือง	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง		๕.๖๔๘๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๔. ส่งเสริมการปรับตัวของแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้าสู่ tourism ๔.๐	๑. โครงการเพิ่มการมีส่วนร่วมภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว (โครงการ Hackathon ท่องเที่ยว)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๕๐.๐๐๐๐
	๒. โครงการศึกษาแรงจูงใจและมาตรการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการให้เป็น tourism ๔.๐	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๐.๐๐๐๐
	๓. แผนงานสนับสนุนการใช้วัฒนธรรมเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจไมซ์	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	๖.๐๐๐๐	๑๕.๐๐๐๐
๕. สนับสนุนการเพิ่มเติม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกฎระเบียบและสถาบันให้เอื้อต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐
	๒. โครงการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจของประชาชน ประเด็นการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๕.๐๐๐๐
	๓. โครงการพัฒนาศูนย์บริการอนุญาติถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศแบบเบ็ดเสร็จ	กรมการท่องเที่ยว		๓๐.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๔. โครงการแก้ปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจ Medical spa ของไทยให้สามารถประกอบธุรกิจด้วยใบอนุญาตเพียงใบเดียว	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ		๕.๐๐๐๐
	๕. โครงการแก้ปัญหาให้ผู้ประกอบการธุรกิจ Medical spa สามารถให้บริการเสริมความงาม (ศัลยกรรมเล็กน้อย/โบท็อกซ์) ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ		๕.๐๐๐๐
	๖. โครงการผ่อนผันมาตรฐานอาคารจากปัจจุบันที่มีอายุเพียง ๕ ปี ให้สามารถบังคับใช้ตลอดไปเพื่อเปิดให้โรงแรมขนาดเล็กได้ขึ้นทะเบียนโรงแรม	กรมการปกครอง		๕.๐๐๐๐
	๗. โครงการพัฒนามาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		๑๐.๐๐๐๐

ประเด็นพัฒนา ๓: การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

เป้าหมาย ๑: บุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนมีทักษะสูงขึ้นและพร้อมรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ

ตัวชี้วัด ๑: จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาทักษะให้ได้มาตรฐานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

เป้าหมาย ๒: หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความร่วมมือในการพัฒนาทักษะบุคลากรของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

ตัวชี้วัด ๒: จำนวนสถาบันการศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการและองค์ความรู้ด้านการวางแผนการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด ๓: จำนวนผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาทักษะการบริหารระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	๑. โครงการอบรมอาสาสมัครเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑.๐๐๐๐
	๒. โครงการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวธรณีวิทยาถิ่นอีสาน	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑.๐๖๔๐
	๓. โครงการสำรวจข้อมูลแรงงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๔. โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรและผู้ประกอบการภาคการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวตามนโยบายรัฐบาลด้านการขับเคลื่อนประเทศด้วยแนวคิดเศรษฐกิจ BCG	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐
	๕. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๐.๐๐๐๐
	๖. โครงการเซฟชุมชนเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเชิงอาหารจังหวัดกาญจนบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๕.๐๐๐๐	
	๗. โครงการฝึกอบรมราษฎร (ชาวเล) เกาะหลีเป๊ะ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๔.๙๕๗๐	
	๘. โครงการพัฒนาระดับมาตรฐานการให้บริการของบุคลากรการท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal)	กรมการท่องเที่ยว	๖๓.๒๑๒๒	
	๙. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	กรมการท่องเที่ยว		๑๑.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๑๐. โครงการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมคนขับดี มีคนนั่ง	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๑๑. โครงการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (โครงการท่องเที่ยวสีเขียว)	กรมการท่องเที่ยว		๓๔.๐๙๗๐
	๑๒. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว		๕.๐๐๐๐
	๑๓. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบการทดสอบความรู้ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์แบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam)	กรมการท่องเที่ยว		๒๒.๐๐๐๐
	๑๔. โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครท่องเที่ยว เพื่อช่วยเหลือดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว		๔.๑๓๓๘
	๑๕. โครงการเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมกำกับประกอบการของสถานประกอบการ/สถานบริการในพื้นที่ท่องเที่ยว	กรมอนามัย		๑๐.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๑๖. โครงการเพิ่มความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่และเพิ่มขีดความสามารถภาคีเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาและการประเมินความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยว	กรมอนามัย		๑๐.๐๐๐๐
	๑๗. โครงการพัฒนาทักษะกำลังแรงงานด้านท่องเที่ยวและบริการ	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	๑๑.๖๔๐๐	๒๕.๘๔๔๐
	๑๘. โครงการพัฒนาหลักสูตรอบรม online เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมในการสื่อสารให้กับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์		๕.๐๐๐๐
๒. ส่งเสริมการยกระดับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรระดับบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการพัฒนาสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นเครือข่ายการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐
	๒. โครงการยกระดับมาตรฐานอาชีพด้านการนวดไทยเพื่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์		๒.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๓. โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่องานบริการและซื้อขายสินค้าในแหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี		๒.๑๐๓๐
	๔. โครงการส่งเสริมกระบวนการจัดการ และถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชน เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต		๒.๐๐๐๐
๓. ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการยกระดับและพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้ประกอบการและแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๑. โครงการศึกษาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการสร้างความร่วมมือของภาคเอกชนเพื่อเข้าร่วมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา		๕.๐๐๐๐
	๒. แผนงานยกระดับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการไมซ์	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและ นิทรรศการ	๒๔.๐๐๐๐	๒๕.๐๐๐๐

ประเด็นพัฒนา ๔: การปรับปรุงลักษณะการท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด

เป้าหมาย ๑: เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ

ตัวชี้วัด ๑: ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตัวชี้วัด ๒: ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ตัวชี้วัด ๓: ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

ตัวชี้วัด ๔: ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ	๑. โครงการเราเที่ยวด้วยกัน	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๒๐,๐๐๐.๐๐๐๐	
	๒. โครงการกำลังใจ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๒,๕๐๐.๐๐๐๐	
	๓. โครงการทัวร์เที่ยวไทย	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๕,๐๐๐.๐๐๐๐	
	๔. โครงการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ผ่านตลาดมูลค่าสูง	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๕.๓๖๙๑
	๕. แผนงานส่งเสริมการประชุมและนิทรรศการภายในประเทศ	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	๗๒.๐๐๐๐	๒๐๐.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๒. บริหารภาพลักษณ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นประเทศในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่าง ปลอดภัย และประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ	๑. โครงการจัดทำตัวชี้วัดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๐.๐๐๐๐
	๒. โครงการเตรียมความพร้อมและสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๐.๐๐๐๐
	๓. โครงการอำนวยการแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวถูกหลอกลวงและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๖๓.๖๔๕๕	
	๔. โครงการสำรวจทัศนคติ ความพึงพอใจ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๕.๙๗๑๐	
	๕. โครงการยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยสู่ความเป็นคุณภาพ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๒.๕๓๗๒

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๖. โครงการประกวดการนำเสนอ การท่องเที่ยวในท้องถิ่นด้วย YouTube ผ่านมุมมองของนักท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๕.๐๐๐๐
	๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบ เส้นทางท่องเที่ยวแบบครบวงจรเพื่อ กระตุ้นเศรษฐกิจสุขภาพภายในประเทศ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ		๓๐.๐๐๐๐
	๘. แผนงานส่งเสริมการตลาดสร้าง ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเพื่อให้เป็น จุดหมายปลายทางไมซ์ระดับนานาชาติ	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและ นิทรรศการ	๑๔๕.๕๙๐๐	๑๕๐.๐๐๐๐
๓. ส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกับ เครือข่ายในห่วงโซ่การท่องเที่ยวเพื่อ รักษาตลาดด้านการท่องเที่ยว และ เชื่อมโยงภูมิภาค	๑. โครงการพัฒนาความร่วมมือภายใน ภูมิภาคอาเซียนเพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๕.๐๐๐๐
๔. ส่งเสริมการทำการตลาดล่วงหน้า เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ	๑. โครงการส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ ต่างประเทศในราชอาณาจักร	กรมการท่องเที่ยว		๑๖๘.๖๑๒๘

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๒. โครงการแนะนำศักยภาพความพร้อมในการเป็นแหล่งถ่ายทำภาพยนตร์ของประเทศไทยให้แก่ผู้ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ (Inbound Roadshow)	กรมการท่องเที่ยว		๑๕.๐๐๐๐
	๓. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัด Road Show และจัดนิทรรศการร่วมในเทศกาลภาพยนตร์ในต่างประเทศ	กรมการท่องเที่ยว		๕.๗๔๒
	๔. โครงการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มนิยมความหรูหรา	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๐.๐๐๐๐
	๕. โครงการขยายตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มความสนใจพิเศษ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๐.๐๐๐๐
	๖. โครงการขยายตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๑๐.๐๐๐๐
	๗. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๙๐.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๘. โครงการส่งเสริมสินค้าท่องเที่ยว อย่างรับผิดชอบต่อภายใต้แนวคิด Green Tourism	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๒๕.๐๐๐๐	
	๙. แผนงานประมุขสิทธิ์และดำเนินงาน สำคัญระดับนานาชาติ	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและ นิทรรศการ	๖๗.๒๕๐๐	๘๐.๐๐๐๐
๕. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม เชิงสร้างสรรค์ที่ใช้เทคโนโลยีทำ การตลาดและสร้างประสบการณ์ ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่	๑. โครงการเล่าเรื่องท่องเที่ยวให้เพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืนตามแนวทางการเพิ่มมูลค่า ทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นและเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา		๗.๑๓๒๐
	๒. โครงการสร้างการรับรู้ด้าน การท่องเที่ยวดิจิทัลรูปแบบใหม่ (Digital Tourism)	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย		๕.๐๐๐๐

ประเด็นพัฒนา ๕: การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๑: หน่วยงานท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการการบริการสาธารณะที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด ๑: จำนวนหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๒: มีการใช้งานระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด ๒: จำนวนหน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติการ / แผนงาน แนวทาง การนำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ๓: มีการกระจายรายได้การท่องเที่ยวในภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

ตัวชี้วัด ๓: จำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพและ บทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นในการ กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการ ให้บริการสาธารณะรวมถึงมี ความสามารถในการบริหารจัดการ เชิงพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว	๑. โครงการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อ การปรับตัวและการยกระดับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวภายใต้บริบทใหม่จาก สถานการณ์โควิด - 19 (COVID - 19)	สำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา		๑๑.๐๕๗๐
	๒. โครงการเสริมสร้างมาตรฐานและ ความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวใน แหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน	สำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๓. โครงการขยายผลการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๓๐.๐๐๐๐
	๔. โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๑.๖๒๙๙
	๕. โครงการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ผ่านตลาดมูลค่าสูง	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๕.๓๖๙๑
	๖. โครงการพัฒนาเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๑๘.๒๕๙๘
	๗. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว (องค์การมหาชน)	๒๗.๒๖๓๖	๒๑.๖๒๙๙

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๘. โครงการพัฒนาและยกระดับระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหารและน้ำเพื่อรองรับการท่องเที่ยวไทย	กรมอนามัย		๓๑.๖๔๓๒
	๙. โครงการยกระดับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เส้นทางท่องเที่ยวสุขภาพดี	กรมอนามัย		๑๕.๙๔๐๓
	๑๐. โครงการพัฒนาพื้นที่ด้วยไมซ์กระจายรายได้สู่ชุมชน	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ		๓๔๓.๑๐๐๐
๒. ส่งเสริมการพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมและการใช้ฐานข้อมูล เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างมีประสิทธิภาพ	๑. โครงการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการ เพื่อรองรับนวัตกรรมดิจิทัลและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงวิถีใหม่	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๕.๐๐๐๐
	๒. โครงการสำรวจเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจภาคบริการด้านการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๔๒.๐๐๐๐
	๓. โครงการศึกษาและจัดทำเครื่องมือสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการวางแผนและประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑๓.๕๕๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๔. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยว (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๕.๔๕๐๐	
	๕. โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑๕.๙๘๘๗	๒๖.๑๒๕๗
	๖. โครงการค่าใช้จ่ายสำหรับสำรวจเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจด้านการกีฬาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการกีฬา (Sport Satellite Accounts: SSA) นำร่อง	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๒๑.๑๖๔๐
	๗. โครงการคลังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ Big Data เพื่อการบูรณาการการพัฒนา	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๖.๙๒๒๕
	๘. โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๓๕.๐๐๐๐

แนวทางการพัฒนา	แผนงาน/โครงการหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	
			๒๕๖๔	๒๕๖๕
	๙. โครงการศึกษาการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๕.๐๐๐๐
	๑๐. โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนแม่บทในเมืองท่องเที่ยวต้นแบบ ๔ เขตพื้นที่	กรมการท่องเที่ยว		๑๐.๐๐๐๐
	๑๑. แผนงานสำรวจและจัดเก็บข้อมูลอุตสาหกรรมไมซ์ไทย	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	๑.๗๕๐๐	๑๐.๐๐๐๐
๓. ส่งเสริมศักยภาพให้เขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสามารถและประสิทธิภาพในการวางแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๑. โครงการค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๙.๙๐๐๐	
	๒. โครงการกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย	สำนักงานกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย		๓๐.๐๐๐๐
	๓. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเขตธรณีวิทยาถิ่นอีสาน	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๐.๖๑๙๔

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สู่การปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการร่วมกันวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินการตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตน มีความร่วมมือทางด้านองค์ความรู้ความสามารถ ทรัพยากร และงบประมาณจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การพัฒนา และสร้างองค์ความรู้โดยรวมที่ทุกภาคส่วนสามารถนำไปปรับใช้ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เกิดการพัฒนาขับเคลื่อนอย่างสัมฤทธิ์ผล จึงต้องมีการวางระบบความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน แผนแม่บทเฉพาะด้านแผนปฏิบัติการ รวมถึงระบบการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการพัฒนาเชิงบูรณาการและมีความต่อเนื่อง การพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์อย่างแท้จริง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เป็นแผนที่ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการเชื่อมต่อประเด็นพัฒนาที่กำหนดในแผนฉบับนี้ ไปสู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วทั้งในระดับนโยบาย พื้นที่ และชุมชน เป็นแกนกลางในการประสานแผนสู่การปฏิบัติรวมถึงการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการและกลไกดังกล่าว

๑. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) มีหลักการ วัตถุประสงค์ และแนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ดังนี้

๑.๑ หลักการ

๑.๑.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยยึดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) เป็นกรอบทิศทางหลักในการดำเนินงาน และแปลงสู่การปฏิบัติในทุกระดับ

๑.๑.๒ กระจายการพัฒนาสู่พื้นที่ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกระดับ และเป็นจุดเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างการบริหารจัดการในระดับท้องถิ่นและระดับนโยบาย

๑.๑.๓ ใช้กลไกและเครื่องมือการพัฒนาของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชนอย่างบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพผ่านกระบวนการสร้างเครือข่าย ที่สามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่

๑.๑.๔ ระบบการบริหารจัดการแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับแผนพัฒนาระดับชาติ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แผนแม่บทเฉพาะด้าน แผนปฏิบัติการ และระบบการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองการพัฒนาเชิงบูรณาการได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตามแผน

๑.๑.๕ สร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องกับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ควบคู่กับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้กับหน่วยงานในระดับพื้นที่

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สู่อำนาจการปฏิบัติผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๒ เพื่อบูรณาการแผนงานจากส่วนกลาง พื้นที่ และท้องถิ่น/ชุมชน ในการขับเคลื่อนประเด็นพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) สู่อำนาจการปฏิบัติ

๑.๒.๓ เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบตั้งแต่ภาพรวมของประเทศลงสู่ภูมิภาค พื้นที่ และชุมชน

๑.๓ แนวทางการขับเคลื่อน การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการควรมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ ระดับนโยบาย คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณากำหนดนโยบายหรือให้ความเห็น กำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบและสั่งการต่อไป โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติทำหน้าที่ในการนำนโยบายและข้อสั่งการในระดับนโยบาย แจ้งประสานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำเสนอข้อคิดเห็นและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวประเทศไทย พิจารณาปรับปรุงนโยบายยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และแผนงาน/โครงการในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

หน่วยงานรับผิดชอบการขับเคลื่อนการดำเนินงานในแต่ละประเด็นพัฒนา ประกอบด้วย

ประเด็นพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุม และนิทรรศการ (องค์การมหาชน) และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

ประเด็นพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และ ปรับปรุงปัจจัยเอื้อ ให้สนับสนุนต่อการฟื้นตัวและเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว: กระทรวงคมนาคมและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประเด็นพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นพัฒนาที่ ๔ การปรับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการตลาด: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

ประเด็นพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ หน่วยงานหลักในแต่ละประเด็นพัฒนาจะทำหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ ในระดับปฏิบัติการและเป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยมีการกำหนดบทบาทในการพัฒนาและแนวทางขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการตามแผน ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ

นอกจากนี้ นโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติจะเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เนื่องจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาในภาพรวม ที่สามารถวางแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดเพื่อสนับสนุนการเติบโตในภาพรวมได้ อีกทั้งแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแผนแม่บทสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวรายสาขาที่สำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวทางน้ำ การท่องเที่ยวเชิงการประชุมและนิทรรศการ เป็นต้น โดยแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นการวางแผนการพัฒนาอย่างองค์รวม ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่มั่นคงเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวรายสาขาต่อไป กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และสร้างความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติแก่หน่วยงานทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่รายจังหวัดและรายสาขาการท่องเที่ยว รวมทั้งการให้การสนับสนุนในการพัฒนาตามหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑.๓.๒ ระดับพื้นที่ ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว คณะกรรมการประจำกลุ่มจังหวัดและคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น สำนักงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจประจำจังหวัดและภูมิภาค สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ซึ่งเป็นผู้รับนโยบายจากคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี หรือเป็นผู้รับนโยบายจากคณะกรรมการนโยบายที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ระดับภูมิภาค กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พิจารณากระจายภารกิจและความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนไปสู่จังหวัด โดยในส่วนราชการระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในฐานะบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานประสานหลักระหว่างสำนักบริหารราชการกลุ่มจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด/เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ในส่วนการพัฒนาในระดับจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมีหน้าที่สนับสนุนการวางแผนและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารกลุ่มจังหวัด และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อีกทั้ง

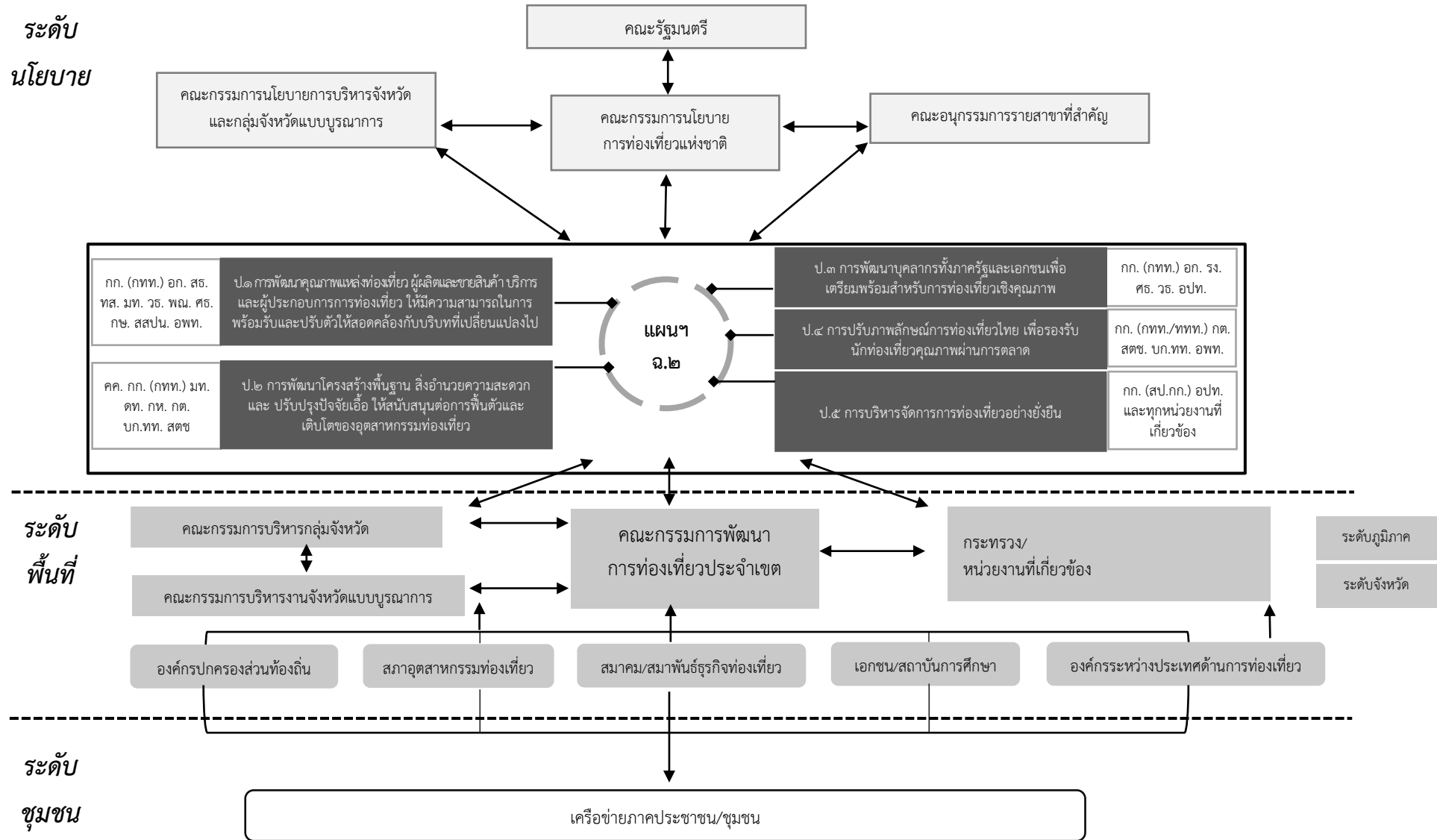
ต้องมีการส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อดำเนินการวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค

๒) ระดับท้องถิ่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีการนำหลักการและแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วทุกภูมิภาครับทราบและนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายพร้อมกำหนดผู้ประสานที่ชัดเจน พร้อมปฏิบัติงาน

๓) การดำเนินงานของภาคเอกชน ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในทุกระดับเพื่อให้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และผู้รับบริการ ผลของการพัฒนา ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีการจัดการที่โปร่งใส เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ และเข้ามามีบทบาทร่วมในการจัดบริการสังคมและกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ โดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนในพื้นที่

๑.๓.๓ ระดับชุมชน สนับสนุนให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในบริบทที่เหมาะสม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นผ่านกระบวนการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาระดับชุมชน โดยต้องมีการคำนึงถึงการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ รวมทั้งส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และส่งเสริมการตระหนักรู้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายภาคประชาชนเจ้าของพื้นที่ จะช่วยเพิ่มเอกลักษณ์และความเป็นไทยให้กับประสบการณ์การท่องเที่ยว และเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชนอย่างแท้จริง

ระดับ
นโยบาย

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๒. แนวทางการติดตามประเมินผลการพัฒนา

การวัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล โดยใช้ระบบที่มีมาตรฐาน สามารถวัดผลการพัฒนาในแต่ละประเด็นพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการยอมรับจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนของ การประเมินแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ควรมีการดำเนินการดังนี้

๒.๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อกำหนดแนวทางติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม ภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) โดยประสานความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้แต่ละประเด็นพัฒนา

๒.๒ ส่วนราชการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจะต้องทำการประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดตามยุทธศาสตร์ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ ครั้ง และรายงานผลต่อคณะอนุกรรมการเพื่อทำการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ตามตัวชี้วัดรวม

๒.๓ ส่วนราชการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจะต้องทำการประเมินผลตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการได้กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๒.๔ ส่วนราชการและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบควรพัฒนาและใช้ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลในการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และควรส่งเสริมความร่วมมือในการเชื่อมโยงฐานข้อมูล

๒.๕ คณะอนุกรรมการพิจารณานำเสนอผลการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) โดยประชาสัมพันธ์ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาคผนวก ก

ข้อเสนอแนะการพัฒนาตัวชี้วัด
เพื่อวัดผลการพัฒนาในภาพรวมของแผน

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวไทย	ค่าใช้จ่ายรวมของคนไทยที่ใช้จ่ายเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลา ๑ ทริป	ใช้วิธีการสำรวจและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้วิธีการสำรวจด้วยตัวอย่าง (Sample Survey)	- สถิตินักท่องเที่ยว - ข้อมูลอัตราค่าที่พักในสถานประกอบการที่พัก - ข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย - ข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี
ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	ค่าใช้จ่ายรวมของคนต่างชาติที่ใช้จ่ายเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลา ๑ ทริป	ใช้วิธีการสำรวจและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้วิธีการสำรวจด้วยตัวอย่าง (Sample Survey)	- สถิตินักท่องเที่ยว - ข้อมูลอัตราค่าที่พักในสถานประกอบการที่พัก - ข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวต่างชาติ - ข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
			ชาวต่างชาติ - ข้อมูลจากท่าอากาศยาน และด่านตรวจคนเข้าเมือง		
อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน	อัตราการขยายตัว $= ((x_t - x_{t-๑})/x_{t-๑}) * ๑๐๐$ x = จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิก	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารวบรวมข้อมูลจากบัตร ตม.๖ ซึ่งจัดเก็บโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง	สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกที่รวบรวมได้จาก ตม.๖	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากมาตรการของรัฐบาล	จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการเยียวยาตามมาตรการของรัฐบาลที่ออกมาช่วยเหลือผู้ประกอบการและแรงงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ อันเนื่องมาจากวิกฤตโรคระบาดโควิด 19	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารวบรวมข้อมูลจากกระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	(เริ่มจัดเก็บข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวนผู้ประกอบการ ๕,๐๐๐ ราย จำนวนมัคคุเทศก์ ๕๐,๐๐๐ ราย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
จำนวนแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้า บริการ และผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน	จัดเก็บจากจำนวนผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาเซียน โดยกรมการท่องเที่ยว	สถิติข้อมูลการรับรองมาตรฐานอาเซียน	กรมการท่องเที่ยว	จำนวน ๘๐ ราย
จำนวน	จำนวน	จัดเก็บจากจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ด้านการ	(เริ่มจัดเก็บ	กรมการ	จำนวน

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับการยกระดับศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ	ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับการยกระดับศักยภาพเพื่อให้มีทักษะของการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่	ท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาโดยกรมการท่องเที่ยวและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	ข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๕)	ท่องเที่ยว	๕,๐๐๐ ราย
จำนวนพื้นที่พัฒนาชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนายกระดับมาตรฐาน	จำนวนพื้นที่พัฒนาชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนายกระดับตามมาตรฐาน Global Sustainable Tourism Council (GSTC)	จัดเก็บจากจำนวนผู้ที่เข้ารับการพัฒนาเพื่อขอรับรองมาตรฐาน GSTC โดยกรมการท่องเที่ยวและองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ยังอยู่ในอายุของการรับรอง	สถิติการรับรองมาตรฐาน GSTC	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๑๒๖ แห่ง (จังหวัดละ ๑ แห่ง กทม. เขตละ ๑ แห่ง)
จำนวนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงแก้ไข	จำนวนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวและเติบโตของการท่องเที่ยวตามความเห็นของสำนักงาน ปยป. ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข	จัดเก็บจากจำนวนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่สำนักงาน ปยป. เสนอเข้าแก้ไข	(เริ่มจัดเก็บข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๑๐ รายการ
จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการ	จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้รับการ	จัดเก็บจากจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านการพัฒนาทักษะและได้มาตรฐานของกรมการท่องเที่ยวที่ยังอยู่ในอายุของการรับรอง	(เริ่มจัดเก็บข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	กรมการท่องเที่ยว	จำนวน ๕๐,๐๐๐ ราย (มีคฤเทพศก์ และอื่น ๆ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
การพัฒนาทักษะให้ได้มาตรฐานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	การพัฒนาทักษะให้ได้มาตรฐานของกรมการท่องเที่ยว				
จำนวนสถาบันการศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการและองค์ความรู้ด้านการวางแผนการท่องเที่ยว	จำนวนสถาบันการศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการให้มีทักษะของการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่	จากหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติงบประมาณเพื่อการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว	(เริ่มจัดเก็บข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๑๐๐ แห่ง (ราชภัฏ ๓๘ แห่ง + มหาวิทยาลัยอื่น + อาชีวะ)
จำนวนผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาทักษะการบริหารระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	จำนวนผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาทักษะการบริหารระดับสูงตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด	จำนวนผู้ประกอบการที่ร่วมลงนามในบันทึกความตกลงความร่วมมือร่วมกับกรมการท่องเที่ยว	(เริ่มจัดเก็บข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	กรมการท่องเที่ยว	จำนวน ๑๕ ราย
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย	ผลสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยในภาพรวม	สำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย	ข้อมูลความเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ร้อยละ ๙๐
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	ผลสำรวจความพึงพอใจของ	สำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย	ข้อมูลความเห็นของนักท่องเที่ยว	สำนักงานปลัดกระทรวง	ร้อยละ ๘๕

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
ชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย	นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยในภาพรวม		ชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย	การท่องเที่ยวและกีฬา	
จำนวนหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	จำนวนหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต	รวบรวมจากคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว	(เริ่มจัดเก็บข้อมูล ปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๑๐๐ แห่ง (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มี อบต. เทศบาล อบจ. รวม ๗,๘๕๐ แห่ง)
จำนวนหน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติราชการ / แผนงาน แนวทางการนำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	หน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติราชการ แผนงาน และแนวทางการนำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	จากแผนปฏิบัติราชการ แผนงาน ของหน่วยงานราชการ	(เริ่มจัดเก็บข้อมูล ปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๒๐๐ หน่วยงาน (หน่วยงาน อบท. ๑๐๐ + หน่วยงานในกระทรวง การท่องเที่ยว และกีฬา + หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง)
จำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน	จำนวนกิจกรรม/โครงการที่คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว รายงานต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.)	(เริ่มจัดเก็บข้อมูล ปีงบประมาณ ๒๕๖๔)	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน ๓๐ กิจกรรม/โครงการ (เขตละ ๒ กิจกรรม ๑๕

ตัวชี้วัด	คำอธิบายตัวชี้วัด	วิธีการจัดเก็บ	ข้อมูลฐาน	หน่วยงานรับผิดชอบ	เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕
การท่องเที่ยวเพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	(SDGs)				เขต)

๑. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย คือ เครื่องหมายมาตรฐานจากการตรวจประเมิน และให้การรับรองตามมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวโดยกรมการท่องเที่ยว เป็นระบบการตรวจประเมินโดยบุคคลที่ ๓ ซึ่งเป็นระบบที่เทียบเคียงได้กับระดับสากล โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจประเมินและได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว จำนวน ๑,๒๖๙ ราย

๒. รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ รายได้ที่เกิดแก่ประเทศไทยจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ประมาณ ๑.๔๔ ล้านล้านบาท และมีการเติบโตอยู่ที่กว่าร้อยละ ๑๖.๘ ต่อปี จากการคาดการณ์ของ UNWTO นักท่องเที่ยวทั่วโลกจะมีการเดินทางมาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมากขึ้น และค่าใช้จ่ายต่อการท่องเที่ยวคาดการณ์ว่าจะสูงขึ้นจากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางทั่วโลกซึ่งจะเป็นตัวแปรช่วยส่งเสริมการเติบโตของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทย อย่างไรก็ตามจากการประเมินการเติบโตของนักท่องเที่ยว ในอดีตและสภาวะการณ์การถดถอยของนักท่องเที่ยวกระแสหลัก อาทิ จีน อินเดีย และสหราชอาณาจักร พบว่าการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านมาอาจเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงได้มีการประเมินและวิเคราะห์ความเหมาะสมของเป้าประสงค์รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในอีก ๕ ปีข้างหน้าให้ตอบสนองต่อบัจฉัยด้านบวกและด้านลบ และสามารถรักษาศักยภาพการเติบโตอย่างสมดุลกับการรักษาความยั่งยืนของอุปทานท่องเที่ยวไว้ได้ที่ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๓. การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย คือ จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวไทยทุกคนท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คาดการณ์ว่าจำนวนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยอยู่ที่ ๑๓๘.๘ ล้านคนครั้ง

๔. จังหวัดท่องเที่ยวรอง คือ จังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนน้อยกว่า ๑ ล้านคนต่อปี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวนทั้งหมด ๕๑ จังหวัด และลดลงมาเป็น ๔๘ จังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ การเติบโตของรายได้ในจังหวัดท่องเที่ยวรองใน ๕ ปีที่ผ่านมาอยู่ที่ร้อยละ ๑๒.๙ ทั้งนี้ จากการประเมินการเติบโตของการท่องเที่ยวและการพัฒนาของจังหวัดท่องเที่ยวรอง จึงได้ตั้งเป้าหมายการเติบโตของจังหวัดท่องเที่ยวรอง (บนปีฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙) ที่อย่างน้อยร้อยละ ๑๒ ต่อปี

พระราชบัญญัติ
นโยบายการท่องเที่ยว
แห่งชาติ

แผนปฏิบัติการ พัฒนาการท่องเที่ยว

กำหนด เขตพัฒนาการท่องเที่ยว
15 เขต
ได้แก่

จุดประสงค์ : เพื่อเป็นกรอบในการบริหารและพัฒนา
การท่องเที่ยวระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นท่องเที่ยว
ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมล้านนา
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว เมืองเก่ามีชีวิต
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิต ลุ่มแม่น้ำโขง
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว มรดกโลก ด้านวัฒนธรรม
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ธรณีวิทยาถิ่นอีสาน
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว อารยธรรมอีสานใต้
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิตชายฝั่งอ่าวไทย
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ฟื้นป่ามรดกโลก ดงพญาเย็น-เขาใหญ๋
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ฟื้นทะเลตะวันออก
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว ฟื้นทะเลตะวันตก
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว หมู่เกาะทะเลใต้
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว อันดามัน
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว วิถีชีวิตลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- เขตพัฒนาการท่องเที่ยว พหุวัฒนธรรมชายแดนใต้

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564

ข้อมูลเพิ่มเติม >>

ลำดับ	เขตพัฒนาการท่องเที่ยว	จังหวัด
๑	อารยธรรมล้านนา	เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา
๒	ฝั่งทะเลตะวันตก	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง
๓	ฝั่งทะเลตะวันออก	ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด
๔	อันดามัน	ภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง สตูล
๕	อารยธรรมอีสานใต้	นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี
๖	วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำพระยาตอนกลาง	พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี อ่างทอง ปทุมธานี นนทบุรี
๗	วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	หนองคาย เลย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร
๘	มรดกโลกด้านวัฒนธรรม	สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก
๙	เมืองเก่ามีชีวิต	แพร่ น่าน พะเยา อุตรดิตถ์
๑๐	วิถีชีวิตชายฝั่งอ่าวไทย	สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา
๑๑	ผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น - เขาใหญ่	นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว สระบุรี
๑๒	ธรณีวิทยาถิ่นอีสาน	ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู
๑๓	วิถีชีวิตลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช
๑๔	พหุวัฒนธรรมชายแดนใต้	ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สงขลา
๑๕	หมู่เกาะทะเลใต้	สุราษฎร์ธานี

หมายเหตุ: จังหวัดในลำดับแรกเป็นศูนย์ปฏิบัติการของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ หรือ ท.ท.ช. โดยให้มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	รองประธานกรรมการ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑๓. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๖. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๘. นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนจากรัฐบาลจังหวัดแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๙. นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนจากรัฐบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๐. นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนจากรัฐบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๑. ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๒. ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๓. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการและเลขานุการ
๒๔. อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๒) จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว
- ๔) กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ
- ๕) ดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าว
- ๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริการท่องเที่ยว หรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานดังกล่าว
- ๘) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๙) พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติหรือแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการท่องเทียวและกีฬา